

Tribuna școlii

SALA DE LECTURĂ

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Revistă editată de
Ministerul Educației și Învățământului
și Uniunea Sindicatelor
din Învățământ, Știință și Cultură

ANUL XIII (XXXIV) Nr. 273 (1 359)
Sîmbătă 23 martie 1985

8 pagini — 2,50 lei

„ANUL 20 AL EPOCII NICOLAE CEAUȘESCU”

GRIJA PENTRU EDUCAȚIE

Se împlinește o săptămînă de cînd, reafirmandu-și voința unanimă de a-și construi un viitor luminos, poporul nostru și-a ales deputații pentru Marea Adunare Națională și pentru consiliile populare, încredinșindu-le, odată cu votul, destinele țării. Și tuturor ni se pare firesc ca, în fruntea celor aleși, să se afle cel mai iubit fiu al poporului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, exprimîndu-ne astfel adevărata și hotărîrea de a continua, strîns uniți în jurul partidului, al secretarului său general, drumul glorios pe care îl străbatem de două decenii, continuînd marea operă de înnoire revoluționară a României, începută odată cu Eliberarea. Sînt anii afirmării de sine a unei națiuni libere, care — avînd puternicul argument al unei existențe milenare pe aceste meleaguri, al muncii și al faptei eroice — își înscrie în istorie devenirea sa socialistă. Sînt anii în care fiecare oraș, fiecare comună, fiecare cartier pot oferi, cu generozitate, imagini simbol ale progresului, rezultate elocvente ale dezvoltării industriei, agriculturii, științei, artei, învățămîntului.

Cînd spunem că astăzi în grădinițe există peste 890 de mii de locuri în care sînt cuprinși peste 75 la sută din copiii între 3 și 6 ani, că în învățămîntul preșcolar își desfășoară activitatea peste 39.000 educatoare, rostim, de fapt, copilărie fericită pentru toți fiii patriei. Cînd

aflăm că 3,285 milioane de elevi din învățămîntul primar și gimnazial au la dispoziție 14.299 unități de învățămînt, că, din cele peste 29.000 unități școlare, peste 3.000 funcționează în limbile de predare ale naționalităților conlocuitoare, că într-un an școlar se editează peste 2.100 titluri de manuale școlare, într-un tiraj de 70 milioane exemplare, ne gîndim cu recunoștință la rodul politicii înțelepte a partidului nostru în domeniul învățămîntului, la contribuția de inestimabilă valoare a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la perfecționarea acestuia. De asemenea, cînd știm că în actualul cincinal volumul cheltuielilor social-culturale ale statului este de 430 miliarde lei — numai în anul 1984 alocîndu-se 18,3 miliarde lei în acest scop — nu putem să nu prețuim grija statului nostru pentru dezvoltarea armonioasă a tineretului patriei, pentru cultura și civilizația socialistă. Sînt doar cîteva exemple din mîile care s-ar putea da și care fac parte din rodnicul bilanț al celor 20 de ani ce poartă amprenta socialismului victorios, epoca inaugurată de Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român și legată indisolubil de numele și activitatea conducătorului iubit al partidului și al țării, nume pe care cu cîinste îl poartă: „Epoca Nicolae Ceaușescu”.

VALERIA ALEXANDRU

PREGĂTIREA MATERIALIST-ȘTIINȚIFICĂ A ELEVILOR

A fi credincios — indiferent din care dintre numeroasele religii ale lumii ar face parte credinciosul respectiv și indiferent dacă ar aparține vrșmurilor aut de îndepărtate cînd oamenii credeau în grupurile de zei ale lui Marduk, Quetzalcoatl, Amon-Ra, Zeus, Jupiter și alții, sau că ar trăi în zilele noastre, cînd o bună parte a omenirii mai aparține unor religii cu cite o singură zeitate supremă — înseamnă a fi fost educat să devină credincios, fiindcă ființa umană nu s-a născut niciodată și nici nu s-ar fi putut naște cu vreun fel de cunoștințe sau convingeri, fie ele chiar religioase.

Poți apartine unei religii sau alteia doar fiindcă așa ai fost educat, pentru ca așa ai fost pregătit de parinți, rude, de unii factori ai mediului social, tradiția mistică și a practicilor religioase fiind unul dintre acestia.

După ce a devenit religios, credinciosul se află în paradoxala situație de a nega și de a respinge consistența oricărei religii, în afară de a sa, a cărei legitimitate, de altfel tot religioasă, o aprobă și o admite. Omul credincios, spre exemplu, care admite că lumea ar fi fost creată, nu e de acord decît cu felul în care lumea ar fi fost creată de zeitatea sa, desi, cite religii sînt, tot atitea mituri ale creației există, fiecare fiind susținut — fără nici un fel de argumentare logică — de grupul respectiv de credincioși. Iar drama credincioșilor începe, așadar, cu acceptarea, fără nici un argument posibil de validare, a religiei sale ca singură alternativă, care închide drumul oricărei noi cuceriri cetezătoare a necontenitei cunoașteri umane, al progresului acestei cunoașteri. Și toate aceste situații se produc datorită faptului că așa a fost educat, fiindcă, așa cum am mai spus, credinciosul nu se naște ca atare, ci devine religios.

Elevul poate deține, așadar, de la prima clasă primară, un anumit fond de educație religioasă, fapt care face ca educația științifică a acestuia, pregătirea lui pentru muncă și viață în condițiile progresului cunoașterii, producției și vieții la care omenirea a ajuns pînă în zilele noastre, să se prezinte nu numai ca un act de formare, ci și ca un act de reeducare.

Educația științifică, mai exact: educația materialist-științifică a elevilor, constituie — pe fondul educației complexe pe care o realizează învățămîntul de a asigura absolvenților săi capacitatea de a gîndi, de a decide și de a acționa singuri, responsabili și corespunzător idealurilor, aspirațiilor, normelor și valorilor societății noastre socialiste — o acțiune de mare delicatețe și tact psihosociopedagogic, tocmai pentru că în aria sa educația științifică cuprinde și o latură de reeducare.

Sarcinile formative ale educației materialist-științifice și ipostaza „reeducatoare” pe care o are această educație încarcă învățămîntul cu nobila responsabilitate de a organiza și desfășura un proces riguros științific în conținut și metodologie; continuu ca o neîntreruptă organizare și structurare a cunoștințelor și ca modalitate, nu numai de înțelegere, ci, mai ales, de aderare pe baza acestei înțelegeri, la conceptele fundamentale (materialitate, infinitate, mișcare ș.a.) ale materialismului dialectic și istoric; convergent, cu participarea tuturor cadrelor didactice, și, deci, cu aportul științific formativ al tuturor obiectelor și activităților din învățămînt; diversificat, cu folosirea întregii arii de forme, metode, tehnici, procedee și mijloace de care dispun procesul instructiv-educativ și experiența didactică valoroasă; ofensiv, ca grijă de a aduce fără întrerupere — și cu fiecare prilej potrivit — un plus de demitizare și de laicizare a miturilor și practicilor (mai ales, ceremonialurilor) religioase, de a combate concepțiile mistice, religioase și mentalitățile retrograde; preponderent formativ, prin cultivarea modelelor și capacității de gîndire logică, științifică; participativ, prin asimilarea valorilor etice ale socialismului, la flacăra unor înalte virtuți ca omenia, cîstea, dreptatea și adevărul, respectul reciproc, dragostea — și chiar pasiunea — pentru muncă, pentru nou și creație și atașamentul față de politica și față de conducerea partidului, patriotismul și alte înalte trăsături ale omului care și-a asumat răspunderea construcției propriului său destin.

Pentru a realiza la un înalt nivel calitativ munca de educație materialist-științifică a elevilor — așa cum procedăm pentru orice altă activitate educativă în învățămînt — să luăm și să reluăm în studiu Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, la Congresul al XIII-lea al P.C.R., cuvîntarea rostită la Consfătuirea de la Mangalia din august 1983, modalitate de bază pentru transpunerea în viață a concepției secretarului general al partidului în domeniul educației.

COSTIN ȘTEFĂNESCU

Cu conștiința intrării lor active și participative în viața social-politică a țării, elevii și studenții — aflați printre cei care pentru prima oară și-au exercitat dreptul de a alege deputați în Marele Sfat al țării și în consiliile populare — și-au dat votul lor candidaților Frontului Democratiei și Unității Socialiste, ca expresie a hotărîrii de a înfăptui neabătut politica partidului, a dragostei nețarmurite și recunoștinței profunde pe care, împreună cu întregul nostru popor, le poartă tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, președintele republicii noastre socialiste.

ANUL INTERNAȚIONAL AL TINERETULUI

PENTRU VIITORUL TINERETULUI ȘI PENTRU TINERETUL VIITORULUI

În perspectiva devizei „Participare, Dezvoltare, Pace”, a Anului Internațional al Tineretului — organizat în 1985, sub auspiciile Organizației Națiunilor Unite, la inițiativa României socialiste — tineretul din țara noastră acționează cu precădere în procesul dezvoltării economico-sociale a țării. Aportul tineretului — care poate fi întîlnit ca participant activ la marile înfăptuiri ale poporului în anii construcției noastre socialiste și, în mod cu totul deosebit, în cele două decenii care au trecut de la cel de-al IX-lea Congres al P.C.R. — se concretizează, ca expresie a participării, în îndeplinirea exemplară a sarcinilor de producție ale acestui ultim an al cincinalului 1981—1985, în adevărata plenară și unanimă față de sarcinile trasate de cel de-al XIII-lea Congres al P.C.R. pentru perioada cincinalului 1986—1990.

Pentru tineretul din țara noastră, în acest an vor fi organizate 16 șantiere naționale, 42 județene și 161 locale, ale căror lucrări vor însuma o valoare totală de peste 3 miliarde de lei. Prin muncă patriotică, tinerii vor realiza — în cadrul angajamentului luat — lucrări de o mare diversitate și de mare însemnătate, în valoare de peste 19 miliarde lei, ceea ce reprezintă o creștere cu 15 la sută mai mult ca în 1984. Este un efort constructiv ale cărui vaste dimensiuni înfățișează — împreună cu realizările de la locul de muncă al fiecăruia — nivelul înalt al participării tineretului la făurirea de către întregul popor a viitorului luminos al tinerelor generații, a condițiilor de

STEFAN VRINCEANU

(Continuare în pag. a 7-a)

SINDICATELE DIN ÎNVĂȚĂMÎNT

O VALOROASĂ EXPERIENȚĂ ÎN JUDEȚUL TIMIȘ

Angajate plenar în efortul creator al poporului nostru pentru realizarea integrală a sarcinilor construcției noastre socialiste, sindicatele din învățămînt acționează cu întreaga lor capacitate politică, organizatorică și educativă pentru a contribui la înfăptuirea politicii Partidului Comunist Român în domeniul învățămîntului, a concepției tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, cu privire la educarea revoluționară a tineretului școlar.

Cu prilejul unei recente analize a activității sindicatelor din învățămînt și cultură din județul Timiș, efectuată de Comitetul Uniunii Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură — care a organizat în acest scop un colectiv de îndrumare și control — au fost examinate preocupările unor comitete ale sindicatelor privind perfecționarea continuă a stilului și metodelor de muncă în vederea înfăptuirii sarcinilor istorice trasate de cel de-al XIII-lea Congres al P.C.R., a orientărilor și direcțiilor dezvoltării noastre socialiste elaborate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului.

Conducerea de către partid a întregii vieți politico-economice și social-culturale

S-a relevat, ca idee dominantă a întregii activități desfășurate de către sindicatele din învățămînt din acest județ — la care ne vom referi în continuare — faptul că succesul muncii depuse de organele și organizațiile sindicale se datorează îndrumării și sprijinului acordat de organele de partid județene, municipale, orașenești și comunale din județul Timiș, participării active și unanime a sindica-

telor la asigurarea creșterii continue a rolului partidului nostru în toate domeniile de activitate politico-economică și social-culturală din țara noastră.

A fost evidențiată intensificarea activității unor sindicate din institute de învățămînt superior și din învățămîntul preuniversitar, amintind că în anul școlar precedent Institutul Agronomic a ocupat locul I pe țară în întrecerea socialistă, Institutul Politehnic, locul al IV-lea (mențiune), iar Inspectoratul Școlar Județean Timiș, locul I; în toate aceste unități de învățămînt și în numeroase altele din județ, în urma analizelor efectuate de organele de partid din unitățile respective sau a discuțiilor cu birourile organizațiilor de partid, organele sindicale și membrii de sindicat și-au îmbogățit conținutul muncii lor axat mult mai mult pe problemele centrale ale muncii, perfecționării profesionale și condițiilor de muncă și de viață ale cadrelor didactice, și-au alcătuit mai riguros planurile de activitate și au desfășurat acțiuni și manifestări colective, mai ample, cu mai mult spirit de inițiativă și mai eficiente.

Informarea — baza organizării întregii activități

Una dintre preocupările caracteristice stilului și metodelor de muncă ale sindicatelor din învățămîntul timișean și, în deosebi, timișorean, o constituie infor-

Prof. DOBRITA ȚIGARAN
președinte al Uniunii Sindicatelor
din Învățămînt, Știință și Cultură

(Continuare în pag. a 3-a)

Activitățile de perfecționare a cadrelor didactice in luna aprilie 1985

I. PROFESORI

1. UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI: a) Cursuri de reciclare la biologie și limbi străine între 8-14 aprilie 1985 (etapa I), iar la pedagogie, psihologie și psihopedagogie specială (logopedie) între 1-14 aprilie 1985 (etapa I) — b) Cursuri de pregătire pentru definitivat și gradul didactic II la matematică, fizică, geografie, limba și literatura română, limbi străine între 8-14 aprilie 1985 (etapa I), iar la istorie și filozofie între 8-14 aprilie 1985 (etapa a II-a) — c) Cursuri de perfecționare pentru educatori (invățători și profesori) din școlile speciale de surzi între 1-14 aprilie 1985 (etapa I) — d) Curs de instruire pentru orientarea școlară și profesională între 8-11 aprilie 1985.
2. UNIVERSITATEA DIN CLUJ-NAPOCA: a) Cursuri de reciclare între 7-14 aprilie 1985 (etapa I) — b) Cursuri de pregătire pentru definitivat între 7-14 aprilie 1985 (etapa a II-a) — c) Cursuri de pregătire pentru gradul didactic II între 7-14 aprilie 1985 (etapa I).
3. UNIVERSITATEA DIN IAȘI: a) Cursuri de reciclare la matematică (pentru profesorii din județele Bacău, Neamț, Galați și Vaslui) între 8-14 aprilie 1985 (etapa a II-a) la Bacău, iar la fizică, geografie, limbi străine, istorie și filozofie între 8-13 aprilie 1985 (etapa I) — b) Cursuri de pregătire pentru definitivat și gradul didactic II la toate specialitățile între 8-13 aprilie (etapa a II-a) — c) Cursuri de perfecționare pentru educatori din școlile ajutoare între 8-13 aprilie 1985 (etapa I) — d) Curs de instruire pentru orientarea școlară și profesională între 3-8 aprilie 1985.
4. UNIVERSITATEA DIN TIMIȘOARA: Cursuri de reciclare și de pregătire pentru definitivat și gradul didactic II între 8-13 aprilie 1985 (etapa I).
5. UNIVERSITATEA DIN CRAIOVA: a) Cursuri de reciclare între 8-12 aprilie 1985 (etapa a II-a) — b) Cursuri de

- pregătire pentru definitivat și gradul didactic II între 7-14 aprilie 1985 (etapa a II-a).
6. UNIVERSITATEA DIN BRAȘOV: Cursuri de reciclare și de pregătire pentru definitivat și gradul didactic II între 7-14 aprilie 1985 (etapa a II-a).
7. UNIVERSITATEA DIN GALAȚI: Cursuri de reciclare și de pregătire pentru definitivat și gradul didactic II între 8-14 aprilie 1985 (etapa a II-a).
8. INSTITUTUL POLITEHNIC DIN BUCUREȘTI: a) Cursuri de pregătire pentru definitivat (chimie) între 8-14 aprilie 1985 (etapa a II-a) — b) Cursuri de pregătire pentru gradul didactic II (chimie) între 8-14 aprilie 1985 (etapa I).
9. INSTITUTUL POLITEHNIC DIN IAȘI: Cursuri de reciclare și pregătire pentru definitivat și gradul didactic II între 8-14 aprilie 1985 (etapa a II-a).
10. INSTITUTUL DE ARTE PLASTICE DIN BUCUREȘTI: Cursuri de reciclare și de pregătire pentru definitivat și gradul didactic II între 8-14 aprilie 1985 (etapa a II-a).
11. INSTITUTUL DE ARTE PLASTICE DIN CLUJ-NAPOCA: Cursuri de reciclare și de pregătire pentru definitivat și gradul didactic II între 8-14 aprilie 1985 (etapa a II-a).
12. CONSERVATORUL DIN IAȘI: Cursuri de reciclare și de pregătire pentru definitivat și gradul didactic II între 7-14 aprilie 1985 (etapa a II-a).
13. A.S.E. BUCUREȘTI: Cursuri de pregătire pentru definitivat și gradul didactic II între 8-14 aprilie 1985 (etapa a II-a).

II. EDUCATOARE ȘI INVĂȚĂTORI

- Cursurile de reciclare și de pregătire pentru definitivare în învățământ și gradul didactic II pentru educatoare și învățători, care se desfășoară în vacanța de primăvară, au loc potrivit graficelor alăturate de inspectoratele școlare județene, al municipiului București.
- 1-20 iulie — susținerea probelor de verificare a cunoștințelor;
 - 2 iulie — proba de limba și literatura română;
 - 3 iulie — proba de limba și literatura maternă;
 - 4 iulie — proba de matematică;
 - 6-8 iulie — afișarea rezultatelor;
 - 7-10 iulie — depunerea contestațiilor;
 - 9-16 iulie — redistribuirea elevilor, care nu au fost declarați înscriși în urma susținerii probelor de verificare a cunoștințelor;
 - 10-12 iulie — desfășurarea probelor de departajare;
 - 11-15 iulie — rezolvarea contestațiilor.

Înscrierea în clasa a IX-a

(treapta I) de liceu, învățământ de zi

- Până la 31 mai — depunerea, la inspectoratele școlare județene (al municipiului București), a cererilor de înscriere pe baza recomandărilor medicale, la profilurile industriale și industrial-agricole:
- 13 iunie — afișarea, la unitățile de învățământ, a numărului de locuri, pe profiluri;
 - 21-27 iunie — depunerea, de către elevi, a fișelor tip de înscriere la secretariatele unităților de învățământ și, după caz, efectuarea controlului medical. La profilurile la care se susțin probe de aptitudini, fișele de înscriere se depun până la 22 iunie, inclusiv;
 - 23-28 iunie — susținerea probelor de aptitudini la profilurile marină, pedagogie, muzică, arte plastice și decorative, coregrafie; afișarea rezultatelor;
 - 28-30 iunie — reorientarea elevilor și stabilirea unităților de învățământ și a profilurilor la care se organizează probe

Înscrierea în clasa a IX-a

(treapta I) de liceu, învățământ seral

- 13 iunie — afișarea la unitățile de învățământ a numărului de locuri pe profiluri;
- 1-22 august — depunerea fișelor de înscriere la secretariatele unităților de învățământ;
- 25-27 august — susținerea probelor de aptitudini la profilurile de artă; afișarea rezultatelor;
- 25 august — reorientarea elevilor și

Concursul de admitere în clasa a XI-a

(treapta a II-a) de liceu, învățământ de zi și seral

- 13 iunie — afișarea numărului de locuri la unitățile de învățământ, pe profiluri;
- 1-8 iulie — înscrierea candidaților;
- 2-7 iulie — susținerea probelor de concurs la profilurile muzică, arte plastice și decorative, coregrafie, a examenelor de diferență, a probelor de aptitudini; afișarea rezultatelor;
- 9-14 iulie — susținerea probelor de concurs;

Examenul de bacalaureat din anul 1985

În conformitate cu prevederile Legii educației și învățământului, studiile liceale se încheie cu examenul de bacalaureat.

Prin examenul de bacalaureat se urmărește verificarea maturității de gândire a candidaților, a capacității lor de sinteză și generalizare, a priceperii de a interpreta științific fenomenele naturii, evenimentele social-politice, operele literare etc., precum și verificarea cunoștințelor de specialitate însușite de candidați, a priceperilor și deprinderilor pe care și le-au format pentru meseriile în care s-au pregătit în cursul școlărității.

În anul 1985, organizarea și desfășurarea examenului de bacalaureat se face în conformitate cu prevederile acestor norme și cu metodologia aprobată prin Ordinul nr. 3814/1982 al ministrului educației și învățământului.

Promovații clasei a XII-a de liceu, învățământ de zi, și ai clasei a XIII-a de liceu, învățământ seral, din promoțiile anilor 1983, 1984 și 1985, se pot înscrie pentru susținerea examenului de bacalaureat în sesiunile de examen care se organizează în anul 1985.

Persoanele care, au promovat ultima clasă de liceu în anii anteriori anului 1983 și nu au susținut sau nu au pro-

movat examenul de bacalaureat, dacă doresc să susțină acest examen, trebuie să repete și să promoveze ultima clasă de liceu (a XIII-a) la învățământul liceal seral.

Examenul de bacalaureat constă din 4 probe după cum urmează:

— o lucrare scrisă la limba și literatura română din materia studiată în clasele IX—XII;

— două lucrări scrise la două discipline de bază stabilite în funcție de profil, din materia studiată în clasele XI—XII;

— o lucrare practică.

La liceele și clasele cu predare în limbi ale naționalităților conlocuitoare, candidații susțin și o lucrare scrisă la limba și literatura maternă.

Organizarea sesiunilor

a. Sesiunea iunie: 21-30 iunie

Până la 31 martie — încheierea înscrierilor pentru candidații din promoțiile anilor 1984 și 1983.

Până la 1 iunie — executarea lucrărilor practice și depunerea acestora la secretariatele liceelor.

21 iunie — lucrare scrisă la limba și literatura română.

22 iunie — lucrare scrisă la limba și literatura maternă.

24 iunie — lucrare scrisă la: matematică, chimie, filozofie, geografie, pedagogie preșcolară, pedagogie școlară, filozofie și estetică.

26 iunie — lucrare scrisă la: fizică, chimie, biologie, economie politică. Politica economică a P.C.R., istorie.

28 iunie — lucrare scrisă la biologie pentru candidații menționați în nota de la sfârșit.

27-30 iunie — susținerea lucrărilor practice de bacalaureat și examinarea orală a candidaților.

30 iunie — afișarea rezultatelor la examenul de bacalaureat.

b. Sesiunea august: 12-22 august

1-20 iulie — înscrierea candidaților la examenul de bacalaureat.

Până la 1 august — executarea lucrărilor practice și depunerea acestora la secretariatele liceelor.

12 august — lucrare scrisă la limba și literatura română.

13 august — lucrare scrisă la limba și literatura maternă.

14 august — lucrare scrisă la: matematică, chimie, filozofie, geografie, pedagogie preșcolară, pedagogie școlară, filozofie și estetică.

16 august — lucrare scrisă la: fizică, chimie, biologie, economie politică. Politica economică a P.C.R., istorie.

17 august — lucrare scrisă la biologie pentru candidații menționați în nota de la sfârșit.

19-22 august — susținerea lucrărilor practice de bacalaureat și examinarea orală a candidaților.

22 august — afișarea rezultatelor examenului de bacalaureat.

Pentru orice alte informații privind condițiile și actele necesare pentru înscriere, disciplinele de bază din care se susțin cele două lucrări scrise stabilite în funcție de profilul liceului, desfășurarea examenului de bacalaureat și pentru orice alte lamuriri, cei interesați se vor adresa secretariatelor sau conducătorilor liceelor respective.

Întilniri colegiale

Pentru a veni în sprijinul cadrelor didactice, absolvenți ale liceelor, liceelor pedagogice, fostelor școli normale și institutelor pedagogice, care își sărbătoresc împlinirea unui număr de ani de la absolvire și integrarea în munca didactică, revista noastră publică anunțuri în mod gratuit. Primim și publicăm anunțurile numai dacă sînt vizate de conducerea școlilor sau institutelor în care urmează să aibă loc sărbătorirea. Rugăm ca textele să fie redactate clar și cât mai concis.

În cazul în care, din lipsă de spațiu, nu vom putea publica toate anunțurile primite în redacție și vom fi nevoiți să le amânăm pentru numărul revistei din luna următoare, au prioritate anunțurile referitoare la liceele pedagogice (școli normale) și institutetele pedagogice.

Absolvenții Facultății de Matematică, Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, promoția 1975, sînt invitați la întilnirea colegială de 10 ani, fixată pentru 18 mai 1985. Participarea se va anunța la tel. 981/17239 sau 981/71919.

Absolvenții Liceului Pedagogic „Stefan cel Mare” din Bacău, promoția 1965, învățători, clasele A, B, C, D, sînt invitați la întilnirea colegială de 20 ani, care va avea loc la data de 15 iunie 1985. Participarea se va anunța, pînă la 15 mai 1985, la următorii colegi: Ciobanu Ștefan, Str. Cornișa Bistrița, bl. 10, A, ap. 13, tel. 36317; Huluba Neculai, Str. Mioriței, bl. 32, sc. A, ap. 7, tel. 18447; Tudoriu (Popovici) Rodica, Str. Alecu Russo, bl. 41, tel. 44834; Ungureanu (Calapod) Aurica, Str. Cornișa Bistrița, bl. 10 A, ap. 3, tel. 37401.

Absolvenții Facultății de Matematică de la Universitatea din Craiova, promoțiile 1974 și 1975, organizează întilnirea colegială la sediul Universității, în ultima decadă a lunii mai. Comunicați adresa și participarea pe adresa: Rada Constantin, str. Braza lui Novac, bloc 43, sc. I, ap. 8, Craiova.

Absolventele Liceului Pedagogic din Brăila, seria 1950, anunță întilnirea după 35 de ani de la absolvire, în zilele de 14-15 iulie 1985. Colegele și tovarășii profesori

NOTĂ: 1. La proba I, limba și literatura română, lucrarea scrisă se susține din materia ce se studiază în clasele IX—XII, învățământ de zi, iar la disciplinele stabilite pentru probele 2, 3 — din materia ce se studiază în clasele XI—XII, învățământ de zi.

Probele de examen se susțin la disciplinele și din materia cuprinsă în programele și manualele școlare valabile pentru clasele nominalizate. Conținutul programelor școlare se afișează la fiecare liceu, imediat după apariția normelor.

2. Candidații proveniți de la liceele sau clasele cu predarea în limbi ale naționalităților conlocuitoare susțin proba scrisă și la limba și literatura maternă.

3. Candidații proveniți de la profilul filologie-istorie, învățământ seral, încadrați în muncă în domeniul pentru care, potrivit nomenclatorului de profiluri și meserii, nu sînt organizate licee, precum și cei care nu sînt încadrați în muncă, beneficiind de prevederile art. 4, alin. 2 și 4 din Legea nr. 25/1976 privind încadrarea într-o muncă utilă a persoanelor apte de muncă, respectiv cele în stare de incapacitate totală de muncă și femeile care își îngrijesc copiii sau desfășoară o activitate casnică în gospodăria proprie, susțin examenul de bacalaureat după cum urmează: proba I: limba și literatura română (lucrare scrisă); proba 2: filozofie (lucrare scrisă); proba 3: istorie (lucrare scrisă) și proba 4: biologie (lucrare scrisă), cu precizarea că la limba și literatura română, proba se susține din materia claselor IX—XII, iar la celelalte discipline, din materia claselor XI—XII de liceu, învățământ de zi.

NOTA REDACȚIEI

Reglementările privind organizarea și desfășurarea înscrierii în clasa a IX-a (treapta I) de liceu, învățământ de zi și seral, și organizarea și desfășurarea concursului de admitere în clasa a XI-a (treapta a II-a) de liceu, învățământ de zi și seral, precum și admiterea în școlile profesionale sînt publicate în revista „Învățământul liceal și tehnic profesional” nr. 3, martie 1985, iar organizarea și desfășurarea examenului de bacalaureat, în aceeași revistă, nr. 2, februarie 1985.

Programe de perfecționare

VALABILE ÎNCEPÎND DIN ANUL ȘCOLAR 1984—1985

La sfîrșitul săptămîinii viitoare, va apărea în broșură, sub egida Ministerului Educației și Învățământului, ca supliment al revistei „Tribuna școlii”, lucrarea „Programe de reciclare, definitivare în învățământ, gradele didactice II și I pentru educatoare, învățători și profesori de toate specialitățile, precum și programe de reciclare pentru maștri-instructori”, cuprinzînd: „Socialism științific”, „Probleme actuale ale construcției socialismului în Republica Socialistă România” și „Pedagogie și psihologie”. Broșura se difuzează prin centrele de difuzare a presei și chioșcurile de ziare.

primesc relații suplimentare de la: Rica Roman. Săcele, telefon 92/27 11 62; Petruța Găzdaru, București, telefon 90/45 19 86.

Promoția 1970 a Liceului Pedagogic „Gh. Șincai” din Blaj anunță întilnirea de 15 ani pentru ziua de 22 iunie 1985, orele 10, la Liceul Pedagogic. Rugăm confirmați participarea pe adresa: Vlad Ioan, Blaj, str. Avram Iancu, bl. 5 B, ap. 10, telefon 11017, județul Alba.

Absolvenții Școlii Pedagogice Române din Reghin, promoția anului școlar 1954/1955, organizează întilnirea colegială după cel 30 de ani trecuți de la absolvire, în ziua de 8 iunie 1985, orele 10 dimineața, în localul Școlii Nr. 5 din orașul Reghin, județul Mureș. Relații pe adresa: Morariu Iacob, Str. Iernuțeni, bloc 13, apartament nr. 1, orașul Reghin, județul Mureș, cod. 4225. Telefon 21471.

Absolvenții Liceului Pedagogic din Cimpulung Muscel promoția anului 1975, anul V A băieți, anunță întilnirea de 10 ani de la absolvire, în ziua de 22 iunie 1985, orele 11,00 în localul școlii. Relații se obțin de la Dobrescu Gheorghe, învățător, Școala din Poenița-Bălilești, județul Argeș, cod. 0412.

Promoția 1955 a Școlii Pedagogice Fete din Brașov (secția învățătoare) organizează întilnirea de 30 de ani de la absolvire în ziua de 15 iunie 1985, ora 10, în localul Liceului Pedagogic Brașov. Relații la telefoanele 66798 — Blebea Ana (Șotea); 26585 Grindu Maria (Popa).

Absolvenții Liceului Pedagogic „Gh. Șincai” din Blaj, promoția 1985, sînt invitați la întilnirea de 20 de ani pentru ziua de 15 iunie 1985. Participarea se va anunța pînă la 20 mai 1985, pe adresa: Todeasă Anița (Bucerzan), Blaj, str. Samuil Micu, nr. 15, telefon 967/11526.

Absolvenții Liceului Pedagogic din Sighetu Marmatiei, promoția 1965, clasa „A” (profesor-diriginte Elena Bota), sînt invitați la întilnirea colegială de 20 ani în data de 8 iunie 1985, ora 10. Participarea se va anunța pînă la data de 20 mai 1985, pe adresa: Mihai Dunca, localitatea Sighetu Marmatiei, cartierul 1 Mai, blocul 5, apartamentul 9, județul Maramureș, cod 4925, telefon 1 41 19.

CERCUL DE ISTORIE, IMPORTANT MIJLOC DE EDUCAȚIE ATEISTĂ A ELEVILOR

Formarea unui linereț cu o concepție înaintată, materialist-științifică despre lume și viață, cu o temeinică conștiință socialistă, implică o acțiune de durată din partea tuturor mijloacelor politice, ideologice și culturale-educative, în promovarea concepției revoluționare despre lume și viață, a materialismului dialectic și istoric. În contextul eforturilor generale, un rol deosebit revine școlii, instituției de înalt prestigiu, chemată să contribuie la perfecționarea continuă a întregii activități educative, în așa măsură încât elevii să depășească faza însușirii unor teze cu caracter general, teoretic, să ajungă la puternice convingeri ateiste în întreaga lor activitate.

Alături de celelalte științe care se predau în prezent în școala românească de toate gradele, istoria poate să contribuie la limpezirea minții tinărului studios în spiritul adevărului științific, al susținerii materialității lumii vii.

Fiind conștienți că acțiunea de combatere a efectelor dăunătoare asupra minții omului, venite din partea religiei și perpetuate de mii de ani, este un proces greu, de lungă durată și complex, este necesar ca această activitate să se desfășoare sistematic, să înceapă la o vîrstă mică și să fie gradată în materializare. Profesorul de istorie, care își propune ca în cadrul cercului să abordeze o temă

de educație ateistă, de combatere a credințelor religioase, va explica elevilor cu mult răbdare, cu tact pedagogic, folosind un limbaj adecvat vârstei lor și gradului de pregătire, că religia a apărut în Comuna primitivă, când forțele de producție se aflau într-un stadiu foarte înăpoiat de dezvoltare și că ea reprezintă expresia neputinței omului de a-și explica fenomenele naturii, imposibilitatea de a face față primejdiiilor nenumărate care-l amenințau la tot pasul, sfîrșind prin a atribui în cele din urmă forțelor naturii un caracter supranatural în fața cărora se prosterna și le aducea jertfe cu scopul de a obține de la acestea mila, îndurare și apărare. Neîfiind în stare să-și asigure cele necesare traiului cu mijloace practice, reale, omul primitiv recurge la mijloace fictive, iluzorii de acțiune asupra naturii. Ilustrative în această privință sînt formele magiei primitive, pe care le explicăm elevilor ca fiind legate de practicarea vînatării, agriculturii primitive, a pescuitului etc. Elevii sînt receptivi la explicarea reprezentărilor totemice ale omului primitiv, care exprimă anumite laturi ale vieții sociale, relațiile de înrudire, legăturile de singe între membrii colectivității umane.

În cadrul unei ședințe de cerc li s-a explicat elevilor că reprezintă Biblia,

faptul că ea nu este o carte sfîntă, așa cum pretinde biserica ci, pe bază de argumente, am arătat că de fapt Biblia este o culegere de istorie seculară a triburilor ebraice, colorată cu timpul de diferite povestiri și legende neobișnuite, că majoritatea concepțiilor religioase și a normelor de cult cuprinse în Biblie sînt cu cîteva sute de ani mai vechi decît cele scrise și s-au format sub influența legislației mesopotamiene, fapt ușor de demonstrat din asemănarea izbitoare dintre conținutul biblic și cuprinsul tăblitelor de lut descoperite în vestita bibliotecă din Ninive.

Deosebite rezultate obținem în formarea convingerilor materialist-științifice la elevii atunci cînd le vorbim argumentat despre „potop” și legendarul Noe. Referindu-mă la această legendă, am insistat asupra uriașei descoperiri din deceniul al VII-lea al secolului trecut, cînd un modest funcționar al Muzeului Britanic din Londra, George Smith, a început într-o zi să citească tăblitele cu scriere cuneiformă trimise din Ninive și depozitate de multă vreme în pivnița muzeului. Pe unele fragmente a găsit descrierea popoului asemănătoare cu versiunea biblică.

S-a născut întrebarea dacă povestea despre Potop nu este una și aceeași cu ecoul unei calamități naturale, petrecută cu foarte mult timp în urmă și care a rămas adînc întipărită în memoria nenumăratelor generații. Răspunsul adevărat în această dilemă l-a dat vestitul arheolog englez Leonard Wolley, descoperitorul orașului Ur.

A devenit astfel plauzibilă explicația că Potopul a reprezentat o inundație de

dimensiuni catastrofale, ca urmare a ploilor torrențiale de lungă durată, cataclism ce a distrus și acoperit în întregime o ășezare umană ai cărei membri încă nu re sînt cunoscute, iar cînd apele s-au retras au venit alți oameni și au populat ținutul, aceștia fiind sumerienii, creații celei mai vechi civilizații cunoscute pînă în prezent.

Povestirile despre potop au trecut de-a lungul anilor și veacurilor de la sumerienii la acadenii și babilonieni. Din Mesopotamia au ajuns în Canaan, unde evreii le-au transformat și adaptat creînd o versiune proprie și așezînd-o în rîndul „cărților sfînte” din Vechiul Testament.

Relatînd elevilor legenda despre potop, cu multitudinea variantelor, folosind argumentele puse la dispoziție de arheologie prin descifrarea tăblitelor cuneiforme, le oferim posibilitatea de a-și forma convingeri materialist-dialectice și a-i îndepărta logic de credința falsă în atotputernicul dumnezeu.

Parafrazîndu-l pe Constantin Dobrogeanu-Gherea, care arăta în studiul dedicat lui Alexandru Vlahuță că „educația din copilărie face ca un creștin să creadă în Isus Hristos, un turc să creadă în profetul Mahomed, iar un indian în reîncarnările lui Vișnu...”, putem afirma cu certitudine că educația ateistă, făcută încă din copilărie, prin multitudinea de mijloace pe care contemporaneitatea ni le oferă, va forma o generație descătășată de orice prejudecăți mistico-religioase, încrezătoare în viitor și plină de un puternic optimism revoluționar.

Prof. RADU HOMER
Școala Nr. 121 din București

STUDIUL DISCIPLINELOR ECONOMICE

EURISTICA, MODALITATE DE INTEGRARE A DOCUMENTELOR DE PARTID

În cadrul cursurilor de perfecționare a inspectorilor școlari și a profesorilor metodști din domeniul științelor sociale, organizate de M.E.I., la Timișoara, în perioada 3-10 iulie 1984, o problemă importantă supusă dezbaterii a constituit-o, între altele, necesitatea permanente îmbunătățiri a strategiei didactice, pentru integrarea optimă a documentelor de partid în studiul științelor sociale. Cum economia politică este, prin excelență, disciplina socială care se întemeiază în cea mai mare măsură pe documentele programatice ale partidului, din dezbaterile sus-amintite s-a desprins faptul că profesorii care predau acest obiect au sarcina cardinală de a găsi și utiliza metode didactice-științifice dintre cele mai adecvate, capabile să conducă la înțelegerea și însușirea creațiilor de către elevii a noțiunilor fundamentale ale economiei politice marxiste și a strategiei politico-economice promovate de partid pentru edificarea noii orînduirii.

În acest spirit, ca metodă modernă de a învăța, considerăm că în zilele noastre metoda euristică se impune ca metodă de bază, întrucît ea răspunde comandamentelor pregătirii temeinice a ținerei forțe de muncă. Implicînd o gamă variată de procedee didactice (conversația euristică, experimentul, învățarea prin descoperire, dezbaterile etc.), metoda euristică facilitează și o integrare optimă și eficientă a documentelor de bază elaborate de Congresul al XIII-lea al P.C.R. în toate lecțiile de economie politică (clasa

a XI-a) și, respectiv, ale celor de cunoștințe economice (clasa a IX-a). Fie că folosim conversația euristică (în nici un caz cea de tip socratic), experimentul etc., realizarea corpului comun al temei din manual propuse spre analiză cu conținutul ideilor cuprinse în documentele de partid utilizate este subordonată unui ansamblu de scopuri instructiv-educative principale cum sînt: a) cunoașterea de către elevi a fenomenelor economice și a legilor obiective sub incidența cărora se desfășoară; b) formarea unor convingeri ferme asupra justeței strategiei și tacticii partidului în opera de edificare a socialismului și comunismului în țara noastră, a sentimentelor de preuire față de gîndirea revoluționară, novatoare a partidului, a secretarului său general; c) deprinderea elevilor de a utiliza și integra ei înșiși, oportun și eficient, documentele de partid în lecțiile pe care le învață, în vederea participării efective la viața economică și socială a țării.

Aplicînd în mod suplu și creator metoda euristică, constatăm că „a afla”, „a descoperi” înseamnă totodată „a integra”, a înțelege fenomenul economic din lecție supus analizei, în contextul celor mai actuale documente de partid, ceea ce contribuie la formarea la elevi a unei concepții unitare și globale asupra structurilor și dinamicii economice a societății noastre socialiste. Cu alte cuvinte, încorporarea organică și sistematică, la locul și momentul cuvenit, a documentelor de partid în lecțiile cu specific eco-

conomic prin intermediul euristicii presupune, pe de o parte, efortul elevilor pentru înțelegerea conceptelor, noțiunilor, schemelor provizorii redată prin explicația profesorului și studiul manualului, iar pe de altă și concomitent, reelaborarea și aprofundarea cunoștințelor astfel dobîndite, prin prisma obiectivelor, liniilor directe, a datelor statistice, ca și a căilor și mijloacelor economice preconizate de partid prin documentele elaborate. Regîndirea de către elevi (și profesor) a textului din manual face din subiectul educației noastre participanți activi și creatori la propria lor instruire și formare, le dezvoltă o gîndire economică științifică fundamentată. Evident, în acest proces, îndrumarea competentă a profesorului, tactul său pedagogic, interesul pentru a stimula pe elevi să învețe teoria economică prin prisma documentelor de partid sînt determinante.

De cele mai multe ori, potrivit specificului disciplinelor economice, profesorul se vede dator să utilizeze o gamă largă de metode, pentru una și aceeași lecție. Indiferent însă de metoda utilizată, conținutul documentelor ce cuprind ideile forțate pentru tema respectivă, este hotărîtor în „a da viață” lecției, în a o aduce permanent în actualitate și a o prospecta în viitor. Prin simbioza lecției din manual explicate de profesor cu textul bibliografic, lecția devine totodată explicită și convingătoare.

Din practica noastră pedagogică știm că regîndirea temei din manual prin prisma documentelor de partid, care implică metoda pentru care pleדם, se realizează în toate momentele lecției; în anumite situații, lecția începe chiar prin prezentarea de către profesor, sau studierea de către elevi (în cazul metodei mai noi a învățării cu manualul în clasă, pe care o considerăm, de asemenea, una dintre metodele euristice) a unei părți din documentul de partid, selectat și recomandat elevilor de către profesor, corelin-

du-se apoi conținutul ideilor desprinse cu cele din manual, sau explicate oral de profesor; în altele, dimpotrivă, se pleacă de la definirea conceptelor existente în lecția nouă, cu explicația de rigoare, iar pentru întregirea și aprofundarea conținutului temei se apelează la bibliografia stabilită, clarificîndu-se de către profesor și elevi aspectele teoretico-economice enunțate în lecție, prin prisma materialului bibliografic stabilit. În finalul lecției, conținutul documentelor de partid trebuie să constituie concluzii teoretice și sarcini practice, ce se desprind, în vederea traducerii lor în viață. Incorporînd organic, în toate momentele lecției, documentele de partid, sînt înlăturate formalismul, tratarea aridă, simplistă, separată, a textului din manual și a celui din document.

Un alt aspect important al desfășurării lecțiilor de natură economică prin folosirea euristicii îl constituie faptul că multe lecții au în structura lor încorporate ideile conținute în documentele de partid elaborate anterior Congresului al XIII-lea al partidului. Fără îndoială, manualele școlare nu se pot edita anual, pentru a cuprinde „la zi” o serie de date statistice și orientările cele mai noi din strategia partidului, ea însăși în continuă perfecționare. De aceea, cu atît mai mult, se impune necesitatea de a regîndi și completa lecțiile pe baza celor mai noi documente. Pe de altă parte, mai reținem faptul că datele statistice și orientările partidului, înscrise în manualele cu conținut economic, corelate cu cele inserate în cele mai actuale documente de partid, ne sînt utile pentru multiple comparații între trecut-prezent și viitor, pentru analiza acestor noi, calitative și cantitative, ale dezvoltării economico-sociale din țara noastră.

Prof. PAUL ȘIPUREL
Liceul Industrial Nr. 2 din Roman,
Județul Neamț

O VALOROASĂ EXPERIENȚĂ ÎN JUDEȚUL TIMIȘ

(Urmare din pag. 1)

marea operativă, cu caracter de masă, atît a membrilor comitetelor sindicatelor și birourilor grupelor sindicale în problematica sarcinilor și muncii sindicale, cît și a tuturor celorlalți membri de sindicat, în domeniul sarcinilor profesionale, ale muncii instructiv-educative desfășurate cu elevii și studenții.

În privința cunoașterii de către activul comitetelor și birourilor grupelor sindicale a sarcinilor ce le revin, menționăm realitatea că, la fiecare instruire sau cu prilejul altor întâlniri cu activul sindical, organele sindicale din învățămînt din Timișoara și din județul Timiș au pus — de fiecare dată — în dezbateri și în atenția participanților nu numai sarcinile imediate și ordinea de priorități ale acestora și nu numai conținutul muncii, ci și metodele cele mai adecvate, stilul de muncă și de implicare cele mai eficiente.

Comisia județeană a sindicatelor din învățămînt, sindicatele din învățămîntul superior din centrul universitar Timișoara și alte numeroase organe sindicale din licee, școli și grădinițe și-au inserat, ca sarcini și metode de acțiune, perfecționarea metodică a activului sindical, a tuturor membrilor de sindicat care participă la organizarea și desfășurarea muncii sindicale. Este ilustrativ, în acest sens, inițierea și permanentizarea „Zilei metodice a organizatorilor de grupă sindicală”, care are loc în orașul Lugoj și în municipiul Timișoara.

Datorită acestui efort metodic, precum și altor metode de muncă folosite, sindicatele din învățămîntul timișan au promovat un mare număr de acțiuni valo-

roase în cadrul manifestărilor prilejuite de stimulare a creativității didactice, în cadrul manifestărilor „Creativitate și eficiență în învățămînt”, „Educația științifică și tehnologică a elevilor și studenților”, organizate de Comitetul U.S.I.S.C. și Ministerul Educației și Învățămîntului, în ansamblul manifestărilor prilejuite de Festivalul Național „Cîntarea României”.

Experiența valoroasă — bun al tuturor

Schimbul de experiență presupune o activitate care să poată constitui un prilej de studiu și învățămînt; din acest punct de vedere, pe lângă rezultatele obținute în județul Timiș în întrecerea socialistă din anul precedent, la care sindicatele și-au adus o valoroasă contribuție, menționăm și bunele aprecieri de care se bucură aceste sindicate pentru întreaga lor activitate pusă în slujba învățămîntului, a mobilizării cadrelor didactice pentru continua creștere a nivelului calitativ al învățămîntului.

Schimburile de experiență au devenit un mijloc folosit cu bune rezultate de către sindicatele din învățămînt din Timișoara, la a căror organizare o importanță și apreciată contribuție o aduc Inspectoratul Școlar Județean și Casa Personalului Didactic.

Institutul Agronomic din Timișoara a fost gazda unui schimb de experiență cu tema „Contribuția institutelor de învățămînt superior agricol la creșterea potențialului productiv al pămîntului, în vederea obținerii unor producții mari și stabile”, în cadrul căruia au fost popularizate metodele de acțiune și contribuția sindicatului din acest institut, care — între alte acțiuni și inițiative — a realizat o „Fișă de întrecere socialistă”, a-

daptată specificului propriilor activități. Președintele sindicatului de la Institutul Politehnic din Timișoara, ing. dr. G. Cristuinea, a prezentat la schimbul de experiență găzduit de Institutul Politehnic din București, pe tema „Integrarea învățămîntului cu cercetarea științifică și producția”, experiența dobîndită de sindicat în organizarea activității de inovație și invenții și rezultatele obținute în acest domeniu; conf. univ. dr. Păun Otiman a prezentat în cadrul unei ședințe plenare a Comitetului U.S.I.S.C. experiența sindicatului de la Institutul Agronomic din Timișoara în domeniul organizării întrecerii socialiste; Maria Petrașcu, președinta Comisiei pentru activitatea sindicatelor din învățămînt, prezintă cu regularitate experiența valoroasă a unor sindicate din învățămînt, în cadrul adunărilor plenare de lucru ale Biroului Comitetului U.S.I.S.C.

O problematică bogată și complexă

Prezente în toate activitățile de organizare și conducere a procesului instructiv-educativ, din unitățile de învățămînt de toate gradele din întregul județ, organele sindicale (îndeosebi președinții comitetelor sindicatelor și organizatorii birourilor grupelor sindicale) au asigurat realizarea unei activități pe cît de complexe, pe atît de complete. De la preocupări pentru creșterea nivelului calitativ al procesului de predare-învățare și de educare revoluționară a elevilor și studenților și pînă la grija pentru desfășurarea activităților didactice-educative în condiții desăvîrșite de ordine și disciplină, de la activitățile de perfecționare a cadrelor didactice (frecventarea cursurilor de reciclare și pentru examenele didactice și a altor forme de perfecționare profesională individuală și colectivă) și pînă la grija față de condițiile de muncă și de viață (analiza morbidității și asigurarea măsurilor de respectare a

normelor de protecția muncii), de la activitățile culturale-artistice și sportiv-turistice și pînă la munca organizatorică și viața sindicală — iată un amplu reperțoriu de preocupări, care au stat și se află în atenția sindicatelor din învățămînt din județul Timiș, în care sînt înscrise realizări și în care se depun continuu eforturi susținute.

Cu prilejul recente analize efectuate de Comitetul U.S.I.S.C., au fost reținute și unele rămîneri în urmă, îndeosebi faptul că mai sînt unele organe sindicale — mai ales la nivelul unor grupe sindicale — care acționează formal, fără o implicare atentă și aprofundată în munca și viața colectivelor care le-au ales, că nu peste tot se stimulează interesul pentru a se dobîndi cele mai bune rezultate în întrecerea socialistă și că mai sînt încă unele grupe sindicale care acționează unilateral, neglijînd faptul că activitatea sindicatelor e necesar să constituie o prezență activă în toate compartimentele muncii, perfecționării și condițiilor de muncă și de viață ale colectivelor și cadrelor didactice. Este bine că, pormind de la recenta analiză, s-a reușit ca organele sindicale din învățămînt din întregul județ să-și îndrepte atenția spre sarcinile de bază ale acestuia an de învățămînt, asupra problemelor și sarcinilor prioritare ale membrilor de sindicat din grădinițe, școli, licee și institute de învățămînt superior.

Ne aflăm în cel de-al douăzecilea an al perioadei care, începînd cu cel de-al IX-lea Congres al P.C.R., este denumită cu mindrie „Epoca Nicolae Ceaușescu”. Sindicatele învățămîntului timișan — ca și sindicatele din învățămînt din întreaga țară, alături de toate celelalte sindicate — se află angajate într-o activitate plină de responsabilitate pentru a face ca în acest an aniversar să poată raporta rezultate cît mai bogate, la nivelul locului și rolului important al mișcării sindicale în viața societății noastre socialiste.

NIVELUL DE PREGĂTIRE AL ELEVILOR

Evaluarea nivelului pe care l-au atins elevii în activitatea de învățare, raportat la obiectivele pedagogice, constituie atât un act de bilanț, cât și o premisă necesară demersului didactic.

Este firesc ca în centrul preocupărilor cadrelor didactice să stea tocmai cunoașterea acestor obiective, precum și stabilirea celor mai potrivite strategii didactice pentru atingerea lor. Astfel, preocuparea pentru ridicarea nivelului de pregătire al elevilor, pentru continuă sporire a eficienței învățământului — deziderat derivat din însuși rolul școlii statuat de documentele de partid — ocupă locul central în activitatea de îndrumare a elevilor de către cadrele didactice, pentru a le spori participarea la procesul de asimilare a cunoștințelor.

Intervențiile colaboratorilor noștri, profesori de limba și literatura română, ilustrează tocmai această preocupare: utilizarea acelor mijloace și metode care să determine un nivel superior în formarea elevilor.

STRATEGII DIDACTICE ADECVATE

Pedagogia activă a subliniat nu o dată legătura organică între instruire și subiectul care învață, determinând corelația dintre nivelul predării și situațiile didactice concrete.

De felul în care profesorul va ști să se adapteze conținutul predării — respectând, se înțelege, cadrul unic al programei unui an de studiu — la o anumită colectivitate școlară, depinde progresul la învățatură al elevilor săi.

AȘADAR... CINE SINT ACEȘTI ELEVI ?

La 15 septembrie 1984, pe strada Socului din București (mai precis, Aleea Săniței, nr. 14), arteră ce leagă Cartierul Pantelimon de Boulevardul Muncii, se dădea în folosință un nou și... în intenție, modern local de școală cu trei etaje, pentru clasele I—VIII: Școala Nr. 4. Că modernitatea a rămas până în prezent la stadiul de intenție, aceasta se datorează întreprinderii constructorilor, care, greșind proiectul laboratoarelor — ele nu sînt montate nici la ora actuală — și, lucrind într-o grabă determinată de iminența începerii cursurilor, a efectuat superficial multe lucrări. Profesoara Elena Popescu, directoarea școlii, poate pune la dispoziția oricărui vizitator un teanc de „minute” încheiate cu constructorul, în vederea remediării acestora și a altor neajunsuri și povești ore în șir despre odiseea alergăturii în acest scop.

Dar aceasta este altă poveste... Construită din rațiunea de a desechibrona două dintre școlile aflate în imediata apropiere — Nr. 51 și Nr. 58 — Școala Nr. 4 școlarizează pe cei peste 500 de elevi, proveniți din circumscripțiile celor două unități amintite. Vedem, profitind de această ocazie... unică, au dat, desigur, noii școli ce elevi au vrut, după principii „de sărîte” : „blocul acesta-l dau, pe celălalt nu!”. Și școala și-a început cursurile cu un număr de 16 clase.

După primul trimestru, situația la învățatură a elevilor nu este dintre cele mai luminoase. Și chiar dacă numărul corecțiilor nu impresionează, mediocritatea domină.

CINE ESTE ȘI CE FACE COLECTIVUL DIDACTIC ?

Dintre cele 23 de cadre didactice (12 sînt învățători), doi sînt titulari și restul suplinitori. Aceasta nu înseamnă însă că nu și-au pus întreaga putere de muncă și capacitatea profesională (majoritatea, cum specifică directoarea școlii, sînt absolvenți bine pregătiți profesional) în slujba școlii la care au fost încadrați.

În acord cu tineretea școlii, sînt cadre didactice tinere, unele foarte tinere — și poate tocmai datorită acestuia — nu se opresc prea mult în discuțiile noastre, la greutățile de început, peste care consideră ele că primul pas a și fost făcut. Sufletul acestui colectiv didactic este însăși directoarea, profesoara Elena Popescu, care-mi vorbește deja de coeziunea colectivului, ca premisă necesară bunicii pregătiri a elevilor.

Dominanta preocupărilor profesorilor și învățătorilor cu care am discutat (peste jumătate din colectivul didactic) este aceea de adaptare a lecției la nivelul general de pregătire al elevilor, în condițiile în care multe dintre clase au colective eterogene: cu unii elevi capabili să asimileze cunoștințele la nivelul proceselor intelectuale superioare, analizind, sintetizind și aplicind (firește, la nivelul virtuel) ce au învățat și cu alți elevi incapabili să reproducă sau să recunoască conținutul predat.

Această realitate școlară impune precizarea cu rigurozitate a obiectivelor ce se cer atinse cu fiecare categorie de elevi. La matematică, de exemplu, profesoarele Viorica Popescu și Doina Ionescu au alcătuit în acest scop fișe de lucru, cu sarcini diferențiate pentru fiecare grup și diverse grade de dificultate. Mai dificil este la clasa a VIII-a, unde elevii au goluri fundamentale, cunoștințe pe care nu și le-au însușit din clasa a V-a sau chiar dintr-o a IV-a. Orel de meditație la această clasă sînt destinate tocmai unui program recuperatoriu.

Cum este și firesc, în munca diferențiată pe care o desfășoară, profesoara de istorie Cornelia Küber se bazează pe o atentă cunoaștere a elevilor și, pornind de la ceea ce aceștia și-au însușit până acum, îi stimulează pe fiecare în parte, oferindu-le prilejul să aibă satisfacții, precum și încrederea că sînt capabili să progreseze. Recomandarea pentru studiul individual o face tot diferențiat.

Un capitol important al muncii de instrucție și educație a acestui colectiv didactic îl constituie tocmai strădania pentru formarea la elevi a unor deprinderi de muncă ordonată, sistematică, eficientă. În acest scop, ca dirigintă la clasa a V-a, Cornelia Küber și-a prevăzut, încă din primul trimestru I, teme referitoare la tehnica învățării.

O altă categorie de clase o formează acelea cu colective mai omogene, în care

predomină fie elevii mediocri (a VI-a B, a VII-a A), fie elevii cu un nivel mai ridicat la învățatură, determinat de prezența într-o măsură mai mare a motivației, a unui colectiv încheiat și, astfel, a unui mediu competitiv prielnic progresului tuturor (a VI-a A, a VII-a B). Față de aceste clase, profesorii și-au propus tehnologii, care fac posibilă aprofundarea într-un grad mai mare și într-un volum sporit a informației.

Referindu-se la această realitate, profesoara de limba și literatura română, Ileana Moldovan, sublinia nu numai necesitatea „reproiectării” tehnologiei în funcție de auditor, ci, cum este cazul celor două clase a VI-a, a VII-a, chiar a unei planificări diferite a materiei, ce permite elevilor parcurgerea acesteia într-un ritm propriu.

Unul dintre punctele nevraștrice ale colectivelor din clasele despre care vorbim este mediocritatea, realitate școlară ce nu poate fi depășită decit printr-un complex de abilități didactice, care să contribuie la adădirea de motivații trinitice, oferite, în cele mai multe cazuri, de înaltul profesionalism al educatorului.

La aceasta s-a oprit, pe larg, profesoara de biologie Stela Oprea, vorbind despre lecția de înaltă ținută, în care cunoștințele sînt transmise într-o abordare interdisciplinară, iar gradul lor înalt de operativitate îi pune pe elevi în situația să le poată aplica, în cazul obiectului pe care-l predă, să contribuie la o înțelegere științifică a lumii vii.

Pornind de la cunoașterea uneia dintre caracteristicile vârstei elevilor săi, și anume, capacitatea acestora de a opera cu imagini concret senzoriale, profesoara de limba franceză, Miranda Dumitru, a conceput și și-a procurat un divers material didactic: planșe, imagini, jocuri, care sporesc interesul copiilor și fac mai atractivă la vîrstă lor învățarea vocabularului acestei limbi.

Aceasta este, de altfel, o preocupare caracteristică întregului colectiv didactic, mai ales în condițiile în care școala încă nu are materialul necesar. De altfel, credem că inițiativa furnirii de resort privește redistribuirea materialelor didactice între școlile sectoarelor ar fi fost un ajutor prețios pentru Școala Nr. 4, aflată la început de drum.

La sfîrșit, o altă idee, venind să sintetizeze preocupările colectivului didactic, avansată în discuția noastră de învățatură Pania Costescu, dar subliniată și de alți învățători — învățătoarea Gherghina Ilcu, Elena Coca, Maria Dobre și profesoara Domnica Goga — a fost aceea a unei inevitabile concordante dintre succesele la învățatură ale elevilor și necesitatea unei continue autoperfectări, a unui profund și zilnic studiu individual.

Și dacă acum, după primul trimestru, încă nu se poate verifica relația amintită, în anul următor, nivelul la învățatură al elevilor Școlii Nr. 4 va probea deopotrivă pregătirea și dăruirea actualului colectiv didactic care, îndrumat cu grijă de organele de partid, precum și de Inspectoratul Școlar al Municipiului București își va putea înscrie efortul la buna pregătire a tineretului școlar, alături de acela al tuturor educatorilor din instituțiile de învățămînt ale Capitalei.

CORNELIA GÎRMACEA

CONCURSUL „FONDUL PĂCII”

Comitetul Național pentru Apărarea Păcii organizează în anul 1985 concursul pe bază de buletine „Fondul Păcii” cu tema: „România — Ceaușescu — Pace, 1965—1985: Douăzeci de ani de inițiativă și acțiuni hotărîte pentru dreptul fundamental al popoarelor la viață, civilizație și progres”.

Prin tematica și conținutul său, concursul se încadrează în ampla acțiune de educare politică și patriotică a maselor, de popularizare și susținere a hotărîrilor Congresului al XIII-lea al Partidului Comunist Român, a strălucitelor inițiativă ale României socialiste, ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, pentru dezarmare, pentru făurirea unei lumi a păcii, fără arme și războaie, pentru securitate și cooperare internațională. Concursul este dotat cu 760 premii; buletinele pot fi procurate prin Comitetele județene, municipale și orașenești pentru apărarea păcii, prin întreprinderi, instituții, cooperative și așezăminte culturale de la orașe și sate. În Capitală, buletinele se pot procura de la sediul Comitetului municipal pentru Apărarea Păcii, Str. Biserica Amzei, nr. 29, și de la Comitetele pentru apărarea păcii ale sectoarelor.

SCHIMBURI DE EXPERIENȚĂ LA NIVELUL COMUNEI

Din inițiativa comisiei metodice de limba și literatura română din comuna Certeze, am organizat schimburi de experiență privind însușirea corectă a limbii române la Școlile din Moisei, Huia și Certeze. Organizate judicios, activitățile din cadrul acestora sînt un bun prilej pentru profesorii mai tineri de a-și însuși anumite strategii și tehnici de lucru la ciclul gimnazial.

În fiecare an avem șase schimburi de experiență: cîte două pentru fiecare trimestru. Una dintre activități are la bază un referat sau o lucrare, care este rodul studiului individual al membrilor comisiei, iar alta se finalizează printr-o lecție deschisă, în care profesorul prezintă tehnici de învățare a ortografiei de către elevi.

În urma activităților desfășurate, am constatat că există o preocupare permanentă pentru îmbogățirea, activizarea și nuanțarea vocabularului elevilor. Lecțiile deschise și referatele prezentate sub titlul „Probleme metodice ale predării normelor ortografice”, „Cîteva considerații privind predarea ortografiei în ciclul gimnazial” ne-au determinat să întreprindem cîteva acțiuni de cunoaștere și să luăm unele măsuri pentru a desfășura o activitate eficientă de ridicare a nivelului ortografic și de punctuație al elevilor. Dintre acestea amintesc: a) stabilirea deprinderilor obligatorii pentru clasa respectivă (în funcție de programa școlară); b) determinarea prin testare complexă (dictare, autodictare, compunere liberă etc.) a nivelului ortografic al clasei și al fiecărui elev în parte și consemnarea datelor obținute în fișa ortografică a clasei și în fișa ortografică individuală; c) elaborarea adecvată a strategiilor didactice pentru situații concrete existente în clasă.

Prin testarea complexă, constatăm ce

deprinderi anterioare au fost însușite corect și ce se cere dezvoltat, care din deprinderile anterioare sînt greșite.

Ca cea principală care duce la formarea unor deprinderi ortografice și de punctuație corecte este exercițiul repetat. Exercițiile stabilite cu o anumită periodicitate menite a forma deprinderile pozitive le notăm într-o rubrică specială a planificării trimestriale și avem grijă să le efectuăm cum le-am planificat. Din fișe observăm care greșeli ortografice și de punctuație se referă la: a) întreaga clasă (greșeli tipice); b) la un singur elev — greșeli individuale; c) la diferite grupuri de elevi (greșeli tipice pentru un anume grup).

Această realitate existentă în fiecare colectiv de elevi impune concluzia că greșelile de ortografie nu pot fi înlăturate aplicind aceeași măsură tuturor elevilor cu care lucrăm, ci este necesar să utilizăm adecvat diferite forme de exerciții aplicative, precum și dozarea lor corepunzătoare fiecărei situații.

Se cere, așadar, tratarea diferențiată a elevilor, principiu care se realizează în activitatea de grup sau pe echipe de elevi, în funcție de particularitățile individuale ale elevilor și de nivelul lor de pregătire.

Tratarea diferențiată a elevilor presupune, și în cazul predării și formării deprinderilor ortografice, cele trei forme cunoscute: tratarea diferențiată a claselor de elevi; a grupelor de elevi; a fiecărui elev în parte. În felul acesta, elevul achiziționează nu numai o cantitate de informații, ci își formează un stil de muncă propriu, care-i asigură autocontrolul și autoinstruirea permanentă.

Prof. MARIA CODREȘ
Școala din Certeze
Județul Satu Mare

CUNOAȘTEREA ETIMOLOGIEI CUVINTELOR

În abordarea faptelor de limbă în general și de lexic, îndeosebi, problemele de etimologie sînt de o importanță sine qua non pentru cunoașterea originii și evoluției limbii însăși.

După constituirea sa ca idiom romanic pe substratul traco-dacic, limba română suferă influențe ale altor limbi în linie diacronică, în compartimentul său cel mai labil — vocabularul.

Reputatul lingvist Theodor Hristea, coordonator al lucrării „Sinteze de limbă română”, ediția a III-a, București, 1984, acordă un spațiu considerabil vocabularului, intrucit — menționează autorul — „greșelile de ordin lexical sînt mai numeroase și în general mai grave decit cele de natură gramaticală”.

Explicarea sensului cuvintelor (fie ele neologisme sau de altă natură) în cadrul lecțiilor este o sarcină expresă a cadrelor didactice, nu todeauna făcută cu rigoare, pornind de la etimologie.

Manualele de limba română au note la subsol de pagină și un mic dicționar explicativ la sfîrșit, condiție necesară, dar nu și suficientă. Lipsesc nejustificat minime explicații privind etimologiile cuvintelor! La celelalte obiecte de învățămînt nu există note la subsol, nici dicționare explicative, fără a mai vorbi de originea unor cuvinte.

Dicționarele generale și speciale, atîtea cite există în bibliotecile școlare, nu sînt folosite de către elevi pentru a se documenta din plăcere în diverse probleme lexicale. S-ar putea obiecta că aceste concepte sînt explicate suficient în lecții, mai ales prin definiții și reguli, cu care mai apoi elevii operează în sens denotativ, fără greutate.

Prof. MARIN I. ARCUS
Școala din Rădinești, județul Gorj

Pentru o autentică cultivare a exprimării

Se știe că sarcina de a forma deprinderi de exprimare și scriere corectă în limba română revine, îndeosebi, profesorilor de specialitate, care la lecții trebuie să se îngrijească de felul cum elevii își însușesc cunoștințele respective și cum acestea contribuie la formarea unor automatisme de exersare normată a limbii.

Munca profesorului de limba și literatura română nu poate da rezultate pozitive dacă alături de el nu se află conducerea școlii, toate cadrele didactice, organizația de pionieri, familia.

Pentru supraviețuirea exprimării orale și scrise a elevilor, în școala noastră funcționează, cu rezultate bune, comisia de cultivare a limbii, alcătuită din directorul școlii, profesorii de limba română, responsabilii de cadre, învățători, elevi și părinți. În baza unui plan de măsuri, comisia și-a propus să cunoască motivele psihofizice, sociale, organizatorice care determină vorbirea și scrierea incorectă a unor elevi, iar în funcție de acestea să folosească formele și metodele cele mai eficiente de eradicare a neajunsurilor.

Asumindu-și răspunderea față de respectarea normelor limbii române, întregul colectiv didactic nu face din această problemă un deziderat iluzoriu, ci o realitate vie și cu o acțiune permanentă. În rîndul tuturor cadrelor didactice din școală s-a creat o opinie sănătoasă împotriva „poluării” exprimării cu agramatisme sau cu un lexic rudimentar, periferic.

Pornind de la ideea că limba română este disciplina-pivot care mediază și facilitează însușirea cunoștințelor la toa-

te materiile de studiu, toți profesorii școlii urmăresc ca exprimarea cunoștințelor să se facă într-o formă inteligibilă, accesibilă și într-o autentică limbă literară.

Lucrările scrise curente, tezele trimestriale, sondajele de orice fel sînt apreciate și evaluate nu numai din punct de vedere al conținutului, ci și după criteriul aplicării și respectării normelor ortografice și de punctuație, al asimilării corecte a cuvintelor folosite.

Grija pentru responsabilitatea cuvintului scris merge pînă la ultimul amănunt: grafiă literelor, legarea lor în cuvînt, poziție, așezare în pagină, marcarea alineatului. Chiar și notițele au început să îndeplinească aceleași condiții de acuratețe și de corectitudine pe care temele date pentru acasă. Vechea prejudecată că notițele pot fi scrise oricum și că numai temele efectuate acasă reclamă grijă din partea elevului sub aspect estetic și ortografic nu mai poate fi acceptată în nici un fel.

În analiza temelor scrise, se fac observații privitoare la forma în care au fost prezentate cunoștințele, la precizia vocabularului, logica exprimării, corectitudinea formulării enunțurilor.

Pe baza unor date primite periodic de la ceilalți colegi, profesorul de limba română își elaborează fișa ortografică a clasei într-o viziune mai realistă, dispunind de exemple mai bogate și mai variate.

Nu pierdem din vedere exprimarea elevilor în afara orelor de clasă (recreații, excursii, în timpul pregătirii serbărilor școlare, vorbirea pe stradă), cînd, fiind

de orice constrângere, vorbesc spontan, mai puțin controlat. Toate acestea de la exprimarea corectă sintonate prompt, oferindu-se în schimb pe pozitivate de limbă.
 Înunările cu părinții, combatem tenenții din unele familii de a-i obișnuiții cu cuvinte pronunțate incomplet, insistând pe ideea că, în familie, în școală, cuvintele se cer minuite, cu respect.
 Exemplele negative din exerearea elevilor le opunem modele de mare prin lecții, prin gazetele de

perete, revistele școlare, afișele, materialele scrise și, mai ales, prin literatura recomandată.
 Din experiența noastră, am constatat că numai printr-o acțiune unitară, neontempativă, se configurează și se motivează puternic în conștiința elevului nevoia respectului pentru normele limbii române, ca una din principalele sale îndatoriri școlare.

Prof. ENACHE MÎNDRESCU
 Școala Nr. 5 din Focșani, județul Vrancea

DRU PRIELNIC DE VALORIFICARE A METODELOR MODERNE DE PREDARE

lumina noii concepții didactice, nivelului cadrelor de limbă și literatură și s-a fixat încă de la începutul școlii principalele direcții de performanță a predării-învățării limbii române.
Stabilirea și definirea clară a obiectivelor instructiv-educative pe clase, ca teme, lecții și accentuarea caracterelor lor operaționale;
Structurarea rațională a conținutului și literaturii române ca obiect de învățare, adecvarea acestuia la ceea ce propriu orientării și tendințelor limbii române. În scopul realizării corelațiilor optime între limbă română și gândirea, ca instrument al învățării ideilor, cunoștințelor și sentimentelor și limbă română, ca obiect de învățare;
Utilizarea cu eficiență a metodelor moderne de predare-învățare în scopul realizării obiectivelor instructiv-educative.

Elaborarea — în raport cu obiectiv-stabilite — a unor instrumente de lucru care să asigure rezultatele ce trebuie atinse în desfășurarea procesului de învățare și perfecționarea procesului de predare-învățare a limbii și literaturii române prin intermediul rezultatelor obținute.

1. **Stabilirea și definirea operațională a obiectivelor instructiv-educative** au avut o importanță deosebită, deoarece faptul că asigurarea eficienței procesului de învățare este dependentă de urmărirea sistematică, permanentă, realizării obiectivelor instructiv-educative.
 Pentru aprecierea gradului de îndeplinire a fiecărei activități, am stabilit la început ce anume s-a urmărit, obiectivele fixate, au devenit criterii de apreciere a eficacității și eficienței acțiunilor realizate. În acest context am depășit simpla prezentare a scopurilor sau intențiilor ale profesorului, obiectivele instructiv-educative reînfrumusețate printr-o figură ale efectelor și rezultatelor concrete ale activității instructiv-educative, care comportă o atenție mai mult sau mai puțin riguroasă.

2. **În vedere că lecția continuă să rămână cadrul cel mai organizat al activității școlare**, atenția noastră s-a îndreptat în această direcție. Pentru scop, materialele dezbătute (rețete, informările de specialitate, conținuturile pe marginea sondajelor, testelor, etc.) au oferit nu numai un suport conceptual și teoretic perfecționării, ci și numeroase considerații practice, legate de buna organizare și realizarea deplină a acestora. O încercare de sinteză ce a anticipat rezultatele, cercetării și soluții la rezolvarea unei serii de probleme.
 Acest cadru de cadru a plecat pentru a întări afirmarea a lecției moderne, asigurând echilibrul necesar între laturile formative și educative ale lecției, stăruind asupra deschiderii lecției la cultura vieții și a pregătirii pentru valorificarea experienței de viață a elevilor, prelungirea lecției în acțiuni complementare, transferarea lec-

țiilor în cadrul vieții reale, precum și asupra accentuării caracterului activ, participativ al lecției, cheia învățării fiind trăirea deplină a experienței de învățare.

La lecțiile de literatură română elevii au aprofundat temele unei vaste realități, le-au filtrat și reținut valorile reprezentative.

Lecțiile de limbă și literatură română activ-participative s-au distins prin caracterul lor solicitant, stilul de conducere fiind cel de cooperare și conlucrare activă între toți subiecții. Pentru reușita fiecărei lecții membrii colectivului de cadru au ținut seama de următoarele aspecte: de natură intelectuală, orientativă, de proiectare propriu-zisă; de ordin practic, executivă, de realizare efectivă a lecției; referitor la evaluarea eficienței lecției ținute, cu deschideri spre viitoare perfecționări.

Departate de a considera conținutul lecției o variabilă necontrolabilă, fiecare profesor a decis asupra acestuia, asupra conținutului, având în vedere și nivelul de pregătire al elevilor. Intervenția profesorului de limbă și literatură română în determinarea conținutului concret al fiecărei lecții fiind și o chestiune complexă, de analiză și optimizare, a fost concentrată pe trei direcții principale: a selectării, a organizării și a prelucrării informației. Sub aspect cantitativ s-a acționat în direcția extinderii sau restrîngerii volumului de informație, în așa fel încât s-a ajuns la un optim cantitativ accesibil elevilor și suficient, în același timp, pentru asimilarea datelor esențiale. În acest sens am adăugat un spor informațional în scopul reactualizării experienței anterioare, largirii bazei explicative prin concretizări suplimentare, amplificării sferii aplicative prin includerea de noi exerciții de limbă, completării noțiunilor din manual (cu date susținute din publicațiile de specialitate, reviste, ziare, din experiența personală), întăririi argumentației necesare influențării opiniilor, convingerilor.

Pentru aprecierea randamentului școlar am folosit o diversitate de forme. Am pus accent mai mare pe evaluarea continuă, formativă, care a stabilit un diagnostic asupra cauzelor eșecului, precum și al factorilor care au asigurat reușita, identificând mecanismele care au determinat un anumit aspect al activității.

Evaluarea continuă s-a prezentat ca un mijloc prin care s-a prevenit amplificarea neajunsurilor, apariția unor situații de „criză”. Determinarea aspectelor care au avut nevoie de ameliorări și adoptarea la timp a măsurilor ce s-au impus pentru remedierea situațiilor neasfințite, care au constituit o trăsătură care demonstrează eficacitatea strategiei evaluării permanente.

Efficiența formelor și metodelor utilizate, criteriul de apreciere a marelui se poate oglindi în rezultatele bune și foarte bune ale tuturor elevilor la obiectul limbă și literatură română la înscrierea în treapta I de liceu.

Prof. VALERIU SANDOVICI
 Școala din comuna Dolhești Mari, județul Suceava

LABORARE CU URMĂRI POZITIVE ÎN PREGĂTIREA ELEVILOR

Calitatea studiului limbii române este condiția primară și trecerea la cel gimnazial și scrisă, corectă din punct de vedere gramatical, ortografic și ortoepic. Acest gramatical este expresia limbii populare, studiul ei în școală trebuie să contribuie la formarea priceperilor și deprinderilor de folosire corectă a limbii române.

Am cunoscut faptul că la încheierea clasei primare și trecerea la cel gimnazial este întâmpinată greutatea psihopedagogică datorită acomodării la munca pe termen lung. Mulți profesori, din însăși tradiția școlară, superioară calitativ și metodic.
 O parte a trimestrului I din clasa a IV-a, atât elevii cât și profesorii sunt într-o stare de cunoaștere reciprocă.
 Pentru a facilita această cerință am organizat în cadrul colectivului de cadru al școlii de limbă română, să întărim schimbul de experiență cu înzorțării, prin predarea orelor de limbă română la clasa a IV-a, să cunoaștem prin teste periodice. Tot în această idee am inițiat susținerea unor teste deschise la clasele a V-a, cu participarea învățătorilor.

Considerăm că pentru a parcurge mai ușor această perioadă de trecere de la un nivel de învățământ la altul, pentru a satisface cerințele programei de limbă română într-o formă unitară este necesar

să editarea unei programe comune pentru ciclul primar și gimnazial.

Aducem ca argument doar o situație problematică. În predarea cazurilor substantivului la clasa a V-a, nominativul este cunoscut cu funcțiile sintactice de subiect și nume predicativ. Numele predicativ nu este un element cu funcție sintactică de sine stătătoare, însă pentru a nu apărea ca noțiune abstractă este necesar să aducem în discuție și predicatul nominal. Elevului i se cere să facă o deosebire între predicatul învățat, exprimat prin verb predicativ și predicatul format din verbul a fi și numele predicativ.
 În clasa a IV-a copiii știu că verbul „a fi” poate constitui singur predicat, numai cînd poate fi înlocuit cu alte verbe (a se afla, a exista, a trăi). Dar ei nu cunosc toate formele verbului, provenite din conjugări și, în această situație, va fi greu să recunoască numele predicativ.
 În explicațiile aplicative de la acest capitol se dau exemple de recunoaștere a verbului în cele două situații, de predicat verbal și nominal.

Cunoscînd programa clasei a V-a, învățătorii ar putea insista mai mult, prin diversificarea exercițiilor, asupra unor noțiuni morfologice mai puțin accesibile elevilor.
 Prof. TRAIÇA FIROZ-BĂI
 Școala din Sîngorz-Băi, județul Bistrița-Năsăud

ORIENTAREA ȘCOLARĂ ȘI PROFESIONALĂ

— Convorbire cu conf. univ. dr. NICOLAE ANDRONACHE, inspector școlar general al județului Hunedoara —

Red.: Am citit cu atenție recenta broșură editată de Inspectoratul Școlar Județean Hunedoara, în colaborare cu Casa Personalului Didactic și cu sprijinul Laboratorului Județean de Orientare Școlară și Profesională. Coordonatorul lucrării sintezei dumneavoastră, tovarășe inspector general. Știu că nu este prima lucrare de acest gen, dar mi se pare că ea sintetizează întreaga muncă de orientare școlară și profesională de până acum, bogată experiență a județului în acest domeniu. Vă rugăm să ne precizați cui se adresează, la ce se referă în principal și care este eficiența unor astfel de întreprinderi?

Conf. univ. dr. ing. Nicolae Andronache: Aș vrea să se înțeleagă că nu publicăm asemenea broșuri din dorința de a ne face cu orice preț publică opinia, ci pentru a răspunde cererii de lucrări de actualitate, utile elevilor și părinților. Și „Argumente pentru opțiunea școlară-profesională” oferă solide elemente de construcție a deciziei școlare și profesionale. Se adresează elevilor din gimnaziu, în primul rînd, ajutîndu-i la delimitarea perimetrului personal al idealului profesional și social, în conturarea și direcționarea intereselor, precizarea motivațiilor și raportarea lor la cerințele școlare și profesionale de mai tîrziu. Dacă în formarea și dezvoltarea personalității umane, experiența socială este esențială, noi ne-am permis să dezvoltăm această teză cu ideea că antrenamentul social sub forma preinscrierii contribuie la regăsirea individuală în colectivitate, la compararea valorii proprii cu a celorlalți și, în final, la călirea elevului în autentică confruntare a valorilor unei generații.
 Lucrarea oferă date și elevilor din clasa a X-a. Ea este, de asemenea, deosebit de utilă părinților, care nu dețin suficiente informații sistematice cu privire la structura învățămîntului, la alegerea școlii și profesiunii viitoare, proiectul planului de studii, necesarul forței de muncă, organizarea preinscrierii ș.a.
 Aprecîm, însă, că valoarea lucrării nu constă numai în oferirea de informații și sfaturi, ci într-o abordare înțeleasă reală a conceptului promovată cu atîtă perseverență de conducerea partidului și statului nostru, de tovarășul Nicolae Ceaușescu, de asigurarea de șanse egale la instrucție și educație pentru toți elevii.

Red.: Cum ați ajuns la conștientizarea criteriilor științifice ale activității de orientare școlară și profesională, pe de o parte, în rîndul educatoilor, pe de altă parte, în rîndul educaților?

Conf. univ. dr. ing. Nicolae Andronache: Literatura pedagogică și filozofică abundă în clasificări, criterii, precum și în expuneri privind modalitățile concrete de realizare a orientării. Sint ele însă imuabile, oportune întotdeauna și oriunde? Noi considerăm că îndrumarea elevilor spre școli și profesii în raport de comanda socială, posibilitățile, interesele și aspirațiile lor se realizează în mod științific, în contextul în care științific înseamnă și necesar, util, oportun și eficient.
 Nouă, sondajele repetate, chestionarele, discuțiile și convorbirile cu elevii, urmărirea rutei școlare și profesionale, integrarea socio-profesională, precum și raportul dintre activitate în sistemul de învățămînt și lesnele din acesta, corelate cu comanda socială, ne-au relevat anumite aspecte. Cel mai greu — în organizarea acțiunilor moderne de orientare școlară și profesională — a fost să-i conștientizăm pe toți educatoii care au încredințat o tradiție plină de prejudecăți, încredințată din păcate, în universități, printr-o abordare teoretică, fără finalitate practică, departe de contextual pedagogic și profesionalizant integrat a învățămîntului. Tarea educatorilor nu este să se oprească la metodele și criteriile vechi și ereditate, ci să lucreze mai

Red.: Personal vă preocupă orientarea școlară și profesională ca activitate de cercetare științifică?

Conf. univ. dr. ing. Nicolae Andronache: Așa timp cit școala trebuie să pregătească forța de muncă necesară economiei naționale și cit procesul de învățămînt este mijlocul prin care realizăm acest lucru, inspectorul școlar general trebuie să fie primul din județ care să militeze consecvent pentru afirmarea ideilor noi în această direcție și să conducă la îndeplinirea lor. În acest context, cabinetul inspectorului general trebuie să fie laboratorul de concepere, organizare, îndrumare și control ale orientării școlare și profesionale. Aici se asigură unitatea de acțiune ca și integrarea tuturor factorilor implicați.

Red.: Să ne referim și la rețeaua de licee din județul dumneavoastră, precum și în breșurii amintite, cu multă grijă. Oferă ea șanse egale de dezvoltare intelectuală, psihică și de pregătire profesională elevilor pe care-i școlarizăm?

Conf. univ. dr. ing. Nicolae Andronache: Fără îndoială! Baza didacticomaterială și cadrelor didactice cele mai bune se află la liceele care pregătesc forța de muncă pentru ramurile economice prioritare. Dealtfel, nivelul calitativ al învățămîntului hunedorean este reflectat și de indicele ridicat de integrare a absolvenților în producție și de procentul de admitere în învățămîntul superior în anul școlar trecut (aproape 25%). Județul Hunedoara are o industrie puternică și un grad de urbanizare de peste 75%. Ponderea o reprezintă industria grea: mineritul și metalurgia. În ultima perioadă s-au diversificat activitățile economice, s-a dezvoltat energetică, dar problema forței de muncă pentru sectoarele prioritare este mereu în atenția noastră. Avem 28 de licee în județ, dintre care șase sînt cu profil minier, două, metalurgic și două cu profil de construcții — acestea fiind de fapt și cele mai mari unități de învățămînt din rețeaua noastră, cuprinzînd peste 30% din populația școlară. Rețeaua școlară, profilurile și

meseriile în care se pregătesc elevii corespund cerințelor economice: dată fiind nevoia mare de forță de muncă, aceste cerințe — sub raport cantitativ — nu sînt satisfăcute în totalitate, dar planul de școlarizare constituie permanent obiectivul acțiunilor de orientare școlară și profesională.

Red.: Cu privire la „preinscriere”, inițiativa aparținîndu-vă în această acțiune de anvergură, ce ne puteți spune? Care sînt etapele pe care le presupune realizarea acțiunii?

Conf. univ. dr. ing. Nicolae Andronache: Așa cum am mai spus, preinscrierea este un antrenament social foarte util. Ea este o acțiune de simulare a unui eveniment deosebit de important din viața elevilor și a părinților acestora. Cu ajutorul ei se formează comportamente adecvate pentru depășirea cu succes a evenimentului real de mai tîrziu. Preinscrierea oferă șanse egale tuturor elevilor din județ, indiferent de zona de proveniență sau de nivelul socio-cultural al familiei, posibilitatea acestora de a avea acces la toate informațiile pe baza cărora se stabilește decizia de orientare școlară și profesională.

Etapele preinscrierii formează o suită de acțiuni, care sporesc în intensitate pe măsură ce elevul înaintează spre clipa luării hotărîrii: acțiuni de informare, de educare a intereselor profesionale, a dragostei față de muncă, dezvoltarea și cunoașterea aptitudinilor și inclinațiilor, cunoașterea meseriilor și a întreprinderilor etc. Dirigintele, ca factor principal al coordonării influențelor educative, conduce, înregistrează și evaluează permanent evoluția elevului.

La sfîrșitul trimestrului I, dirigintele clasei a VIII-a întocmește caracterizarea finală a elevului și elaborează sfatul de orientare școlară și profesională, sfat care va fi definitiv în sediul colectivului de profesori și apoi prezentat elevului și părinților acestuia de către comisia de orientare din școală. Elevul completează o fișă de preinscriere, pe care o depune în trimestrul al II-lea, în zile anume stabilite, la liceul pentru care a optat. Cu această ocazie, elevul vizitează liceul și primește informațiile dorite de la conducerea acestuia și reprezentanții întreprinderii pentru care se pregătește forța de muncă. După preinscriere se organizează cu elevii preinscriși consultații, meditații, activități tehnico-științifice, manifestări culturale-sportive etc. Cu rezultatele preinscrierii sînt informați, prin presa locală, toți elevii, părinții și cadrele didactice. Din acest moment începe definitivarea opțiunilor elevilor. Bineînțeles, ne preocupăm în mod deosebit rezultatele cantitative, dar, mai ales, cele calitative ale procesului de orientare școlară și profesională. Astfel, numărul elevilor reorientați și redistribuiți a scăzut de la 32%, în anul școlar 1982, la 8%, în 1984. Noi credem că organizarea sistematică a orientării școlare, într-un cadru unitar, pe baza unei preocupări deosebite, a condus la mobilizarea cadrelor didactice, la sensibilizarea elevilor și părinților. Credem că e normal ca sfatul de orientare școlară să aibă și efecte imediate și în perspectivă. Chiar dacă nu este acceptat integral, el generează o luptă a motivelor, o mai atentă analiză a aspirațiilor corelate cu șansele de reușită.

Red.: Personal vă preocupă orientarea școlară și profesională ca activitate de cercetare științifică?

Conf. univ. dr. ing. Nicolae Andronache: Așa timp cit școala trebuie să pregătească forța de muncă necesară economiei naționale și cit procesul de învățămînt este mijlocul prin care realizăm acest lucru, inspectorul școlar general trebuie să fie primul din județ care să militeze consecvent pentru afirmarea ideilor noi în această direcție și să conducă la îndeplinirea lor. În acest context, cabinetul inspectorului general trebuie să fie laboratorul de concepere, organizare, îndrumare și control ale orientării școlare și profesionale. Aici se asigură unitatea de acțiune ca și integrarea tuturor factorilor implicați.

VALERIA BACIU

TARA MEA DE DOBROGEI, TARA MEA DE DOR

Apărută la Editura Sport-Turism, în colecția „Cîntarea României”, sub semnătura profesorului Ion Popescu, cartea „Țara mea de glorie, țara mea de dor” constituie, pentru cadrele didactice organizatoare de drumeții, elevii și părinții, un adevărat îndrumar și îndreptar către cele mai pitorești regiuni ale patriei noastre. Sînt descrise, printre altele, frumusețile munților Bucegi, Paring și Făgăraș, ale văilor Prahovei, Teleajenului și Teleajenului, ale Bucovinei, Maramureșului și Dobrogei. Așa cum de altfel mărturiseste și autorul lucrării, prezentarea, în cadrul excursiilor cu elevii, a celorlalte minunate locuri, pline de semnificații trecutul glorios al poporului român, de specificul său etnic, constituie un bun prilej de educare patriotică, prin cunoașterea și înțelegerea „pe viu” a trecutului și prezentului nostru. Stilul autorului conferă acestei cărți calitatea unei lecturi plăcute, interesante și instructive.

VIOLETA ANDRESCU

EDUCAȚIA MORAL-PATRIOTICĂ REVOLUȚIONARĂ A ELEVILOR

Am primit la redacție un număr mare de articole, cuprinzând o valoroasă experiență didactică, de la învățătoare și învățători din numeroase localități ale țării, pe care le vom publica, treptat, până la sfârșitul anului de învățământ. Pentru acest număr de revistă, am selectat câteva articole pe care le prezentăm, grupate pe tema educației moral-patriotice revoluționare a elevilor, după ce am efectuat unele prescurtări, urmând să relevăm procedee, tehnici, mijloace, experiență didactică.

PROCEDEE ȘI TEHNICI EFICIENTE

„În cadrul formării noțiunii de patrie acordăm importanță dezvoltării sentimentului dragostei față de locurile natale — precizează, în articolul lor, învățătoarea ȘTEFANA LUPU, Școala din Valea Urzii, și profesorul ION LUPU, comandant-instructor de unitate la Școala din comuna Dimbovicioara, județul Argeș — prin poeziile „Patria” de Rusatin Mureșanu (clasa a III-a — „Patria e casa noastră / Și grădina și livada”) sau «Dacă toate acestea fi vor învățate» — N. Labiș (clasa a IV-a). De asemenea, patria înseamnă limba românească și tradițiile de luptă. Poezia «Limba noastră» de Alexe Mateevici (clasa a III-a) cultivă în inima copiilor dragostea pentru limba noastră prin comparațiile: o comoră, un șirag de pietre rare, foc ce arde, doina dorurilor noastre, graiul piinii.

Multe poezii sunt inspirate din trecutul de luptă al poporului nostru, aparținând folclorului sau unor scriitori consacrați: D. Bolintineanu, V. Alecsandri, M. Eminescu, în care sunt evocate figurile lui Mihai Viteazul, Avram Iancu, Mircea cel Bătrîn, Preda Buzescu sau Ștefan cel Mare.

Dragostea de țară implică și dragostea și recunoștința față de partid, făuritorul prezentului și al viitorului de aur al țării și față de conducătorul țării noastre, cuprinse în poeziile: «Cutezători», «Cîntec de șoim», «Partidul» (clasa a II-a); «Ce-ți dorim noi astăzi» (clasa a III-a); «Ne angajăm» (clasa a III-a) și «Salut pionieresc» (clasa a IV-a).

Invățătorii ANA F. GIURGINCA și GH. GIURGINCA, de la Școala din Peinic, județul Caraș-Severin, sint preocupăți să-i convingă pe elevi ce înseamnă a fi revoluționar prin: 1. Explicarea noțiunii în lecțiile de citire și istorie. „Manualul de citire are pe prima filă portretul secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Am explicat că este un mare conducător revoluționar, evocind momente din lupta din ilegalitate, din activitatea de astăzi. Lecțiile de istorie, în special, cele ce relatează despre lupta poporului pentru libertate și dreptate socială, sint un minunat mijloc de a-i face pe elevi să înțeleagă ce înseamnă a fi revoluționar; 2. Cunoașterea exemplelor concrete de activitate revoluționară, de revoluționari. În adunările lunare de detașament debatem teme ca: «Ce înseamnă a fi revoluționar», «Din activitatea revoluționară a tovarășului Nicolae Ceaușescu». Cu prilejul unor aniversări, am organizat întîlniri cu comuniști din ilegalitate, cu muncitori fruntași în producție, cu inovatori și inventatori. În orele de lectură, de dezvoltare a vorbirii citim articole din presă care relatează despre fapte deosebite ale oamenilor muncii din patria noastră; 3. Formarea convingerii că și elevii pot fi revoluționari. Evidențiem că revoluționar este elevul care își îndeplinește zilnic sarcinile școlare și pionierști și își ajută colegii să se pregătească mai bine pentru lecții».

INTEGRAREA DOCUMENTELOR DE PARTID ÎN LECȚII

Recapitularea și sistematizarea cunoștințelor, efectuate prin repetarea curentă — în cadrul fiecărei lecții de comunicare sau în etapele acesteia (verificare, comunicare, fixare) — prin repetarea periodică sau prin cea finală, pe teme sau capitole, sint minunate prilejuri, atât de evaluare a calității însușirii cunoștințelor, cit și de consolidare a educației moral-patriotice revoluționare a elevilor. În articolul primit de la inv. AURICA BACHIS, Școala din Rebra, județul Bistrița-Năsăud, sint evidențiate preocupările pentru a introduce „noul”, în acest tip de lecții, prin prezentarea ideilor cuprinse în documentele de partid, în cuvîntările tovarășului Nicolae Ceaușescu.

„Consider că o condiție necesară realizării scopurilor educative urmărite prin aceste lecții este buna lor planificare, după o îndelungată reflecție asupra obiectivelor propuse, pentru a asigura o legătură logică, în așa fel încît concluziile desprinse să constituie premisele pentru lecțiile de recapitulare finală. În acest sens, ne revine sarcina de a ne pregăti temeinic prin studierea literaturii de specialitate, prin studierea documentelor de partid care se referă la trecutul istoric al poporului nostru și a celor care prefigurează în mod strălucit viitorul națiunii române (Documentele Congresului al XIII-lea al P.C.R.).

De asemenea, deosebit de importantă în abordarea lecțiilor de recapitulare este pregătirea pentru lecție, atât a noastră, cit și a elevilor, revenindu-ne sarcina de a le da îndrumările necesare. În primul rînd, este bine să anunțăm în timp util tema lecției de recapitulare, să concepem un plan pe care elevii să-l consemneze în caietul lor de notițe.

PRIN VIZITE, EXCURSII ȘI JOCURI GEOGRAFICE

„Încă din clasa I, menționează inv. ELENA IORDACHESCU, Școala Nr. 3 din Vălenii de Munte, județul Prahova, în scrisoarea trimisă recent redacției, am organizat cu «Șoimii patriei» drumeții pentru cunoașterea orașului natal: «Să ne cunoaștem orașul», vizite la locul de muncă al părinților: «Și eu vreau să am o meserie». Au urmat, după aceea, excursii pentru cunoașterea județului. La Muzeul Doftana, pionierii au rămas deosebit de impresionați de condițiile grele de viață ale deținuților, mai ales ale celor politici, printre care s-a aflat și tovarășul Nicolae Ceaușescu, pe atunci la o vîrstă destul de fragedă. Am realizat îmbogățirea sentimentelor patriotice ale elevilor prin vizitarea Muzeului de Istorie al județului Prahova din municipiul Ploiești și cu ocazia excursiei «Pe urmele strămoșilor noștri», precum și prin cunoașterea capitalei patriei noastre, în excursia «București, inima țării».

Observînd direct splendorile naturii patriei, monumentele istorice, mărețele construcții realizate de harnicul nostru popor în anii puterii socialiste, cu precădere în anii Epocii Nicolae Ceaușescu — cea mai fertilă epocă din istoria țării noastre —, elevii trăiesc emoții și sentimente incomparabil mai adînci și mai eficiente decît cele dobîndite din cărți și din imagini. Menționez, în acest sens, contribuția deosebită a excursiei de la Curtea de Argeș «Pe drumuri de legendă».

Inv. AURICA MACEA, de la Școala Nr. 6 din Vulcan, județul Hunedoara, utilizează, cu succes, jocurile geografice în completarea lecției, în orele la dispoziția învățătorului, în lecțiile de recapitulare și consolidare a cunoștințelor, în cadrul activităților pionierști și extrașcolare, precum și la cercul de geografie „Micii geografi”, realizînd în cadrul lor și educarea patriotică a elevilor. Propune în articolul trimis jocurile geografice: „Orașele” (participanți: trei grupe, cu 8-12 elevi așezați în șir, față în față, separați de o masă; materiale necesare: trei mingi de tenis; desfășurare: primul jucător, aruncînd pe masă mingea colegului de vis-à-vis, denumește un oraș. Jucătorul căruia i-a fost trimisă mingea numește repede un alt oraș a cărui denumire începe cu ultima literă din numele orașului precizat anterior. Jocul continuă pînă cînd unul dintre jucători greșește, părăsește jocul sau este penalizat cu un punct. Cîștigă echipa cu efectivul cel mai numeros sau care are cele mai puține penalizări); „O literă în plus” (participanți: în număr nelimitat; materiale necesare: foi de caiet tip dictando, stilouri; desfășurare: fiecare elev scrie pe foaia sa un șir de litere, cit mai multe, toate însă aceleași. Rîndurile cu linii alăturate se completează cu diferite denumiri geografice, dar mereu cu o literă în plus la sfîrșitul cuvîntului. Cine are mai multe numiri este cîștigător. Exemple, așezate în rînd: Arad, Anina, Africa, Apahida) și „Turnul” (participanți: întreaga clasă; materiale: cartonașe cu literele alfabetului, planșe mari împărțite în căsuțe, așezate pe flanelograf; desfășurare: se solicită să se așeze cite o literă în fiecare căsuță pe orizontal, astfel încît, în final, să fie menționate riuri sau orașe din țara noastră).

Și inv. STELA BĂRBULESCU, Școala din comuna Oprîșor, județul Mehedinți, organizează, la geografie, la clasa a IV-a, jocuri didactice. Am reținut din articolul trimis: „Ruta avionului” prin care consolidează deprinderea de lucru cu harta, dezvoltînd, totodată, capacitatea de orientare. Jocul se desfășoară pe echipe. Prima pereche, alcătuită din reprezentanți ambelor echipe, vine la tablă și primește cite un bilețel. Reprezentantul echipei A desface bilețelul și comunică colegului său ruta. (De exemplu: București — Iași). Reprezentantul echipei B se duce la hartă, trasează o linie închipuită între cele două orașe, studiază ruta și, apoi, denumește cit mai multe orașe peste care sau pe lângă care va zbura avionul. Se apreciază răspunsul și se acordă cite un punct pentru fiecare denumire de oraș care respectă regula stabilită. Apoi, răspunde reprezentantul echipei A și se procedează identic. Va fi declarată cîștigătoare echipa care a totalizat cele mai multe puncte.

LA MUZICĂ ȘI EDUCAȚIE FIZICĂ

La fiecare cîntec, inv. CECILIA ȘTEFAN, de la Școala Ajutătoare din Costești, județul Argeș, recomandă elevilor analiza textului care reliefează ideile și sentimentele pe care le conține. „Cîntecul — apreciază această învățătoare — reprezintă un minunat prilej de cultivare a limbii, în vederea însușirii unei roștiri corecte și clare, cit și pentru îmbogățirea ei cu termeni noi. Prin cîntec, copiii au prilejul să-și manifeste sentimentele patriotice, fie evocînd momente din trecut, fie prin manifestarea dragostei față de patrie, partid și popor.

Textul cîntecelor cu conținut patriotic urmărește: a) cunoașterea, înțelegerea și însușirea elementelor de bază ale politicii interne și externe ale partidului și statului nostru; b) educarea copiilor în spiritul dragostei și al devotamentului nefermîrit față de patrie, partid și popor, cunoașterea și preluarea tradițiilor revoluționare de luptă ale clasei muncitoare, ale poporului nostru pentru libertate națională și socială, dezvoltarea sentimentului de mîndrie națională, mîndria pentru realizările obținute în anii socialismului și dorința fierbîntă de a se pregăti temeinic pentru a contribui la ridicarea patriei pe noi culmi ale progresului și civilizației; c) formarea copiilor în spiritul moralei comuniste; d) formarea concepției materialist-dialectice despre lume și viață; e) educarea internaționalistă a copiilor, formarea lor în spiritul prieteniei și frăției cu copiii din întreaga lume, sub semnul înțelegerii între popoare, al sentimentului solidarității cu lupta popoarelor pentru independență națională și socială, pentru progres și civilizație.

Prin însușirea cîntecelor, elevii cunosc semnificația unor evenimente din viața poporului, a țării («Hora Unirii», «Mars de 1 Mai» etc.); își aduc recunoștința pentru eroii neamului care, prin lupta lor, au contribuit ca, astăzi, să existe copilărie fericită («Imnul eroilor», «Eu sint mic, drag partid» etc.); își exprimă sentimentul de iubire față de patria cu harnici muncitori, dragostea față de culorile tricolorului românesc («Tricolorul», «Cîntec pentru patrie» etc.); mîndria de a fi român, bucuria de a trăi în țara noastră. («Sint român», «Nume scump, nume drag»).

Audițiile muzicale, organizate de inv. CONSTANTIN AXINCIUC, Școala din Plopenii Mari, comuna Ungureni, județul Botoșani, în afara orelor de muzică, în activitățile extrașcolare în comun cu organizațiile «Șoimii patriei» și de pionieri oferă posibilitatea manifestării sentimentelor de mîndrie patriotică, de dragoste și recunoștință față de partid. Astfel, elevii clasei I au audiat: „Cîntec pionieresc de excuștie”, de Petre Bărbuț, „Pionierii României”, de Ion Vanica, „Sint pionier, ce mîndru nume!”, de Nicolae Popescu, „Valurile Dunării”, de I. Ivanovici ș. a. (în vederea pregătirii pentru a intra în Organizația Pionierilor); în clasa a II-a: „Arcanul”, „Șchioapa”, „Corăbească”, „Invirtita din Blăjeș”, „Briu bănețean”, „Doină și bătută”, interpretate la cavaler, „Cîntec și joc” (cîmpoi), „Sirba oltenească” (fluier), „Hără și sirbă dobrogeană” (cobză), prin care elevii au cunoscut o parte din nestematele tezaurului folcloric al țării. Audierea la toate clasele a unor lucrări muzicale cum ar fi: „Partidul, Ceaușescu, România”, de George Grigoriu și „Ceaușescu și copiii”, de Marin Constantin, constituie un minunat prilej pentru elevi de a-și manifesta dragostea pentru conducătorul partidului și statului nostru.

„La clasa a III-a, am oferit spre audiere — scrie inv. C. AXINCIUC — lucrările muzicale: «Cîntecul lui Ștefan cel Mare», «Marsul lui Iancu», «Imnul eroilor» ș. a. Elevii din clasa a IV-a au audiat lucrări fără text, ca, de pildă, «Rapsodia I» de George Enescu, ocazie cu care am făcut o scurtă prezentare a personalității «lucafărilor muzicii românești», «Balada pentru vioară și orchestră», de Ciprian Porumbescu, «Dansul micilor negri» din opera «Aida» de G. Verdi — «Dans ungar nr. 5» de Brahms».

„Pregătită cu multă atenție, lecția de educație fizică contribuie la formarea și dezvoltarea calităților morale ale elevilor, asigurînd dobîndirea punctualității, colegialității, cinstei, corectitudinii și modestiei, afirmă în scrisoarea sa inv. MARIA UNGUREANU, de la Școala Nr. 3 din comuna Pipirig, județul Neamț. În cadrul primelor lecții și pe parcursul desfășurării lor am căutat să formez la elevi atitudinea conștientă pentru îndeplinirea sarcinilor, respectarea regulilor de joc, a deciziilor, participarea activă la lecții. Repetarea conștientă și sistematică a exercițiilor, trasarea unor sarcini concrete și controlul îndeplinirii lor, stimularea pregătirii elevilor au contribuit la transpunerea punctualității lor într-o deprindere permanentă și conștientă. Viața în colectiv, îndeplinirea unor sarcini comune, integrarea în echipă educă la elevi sentimentul de colegialitate, de tovarășie și prietenie. Odată cu integrarea în echipă, între elevi se stabilesc cele mai puternice și trainice legături, aici formîndu-se sentimentul de solidaritate și înțelegerea conștientă a necesității subordonării intereselor personale celor colective.

În cadrul lucrului pe grupe, în timpul lecției de educație fizică, am stabilit responsabilități, pe grupe, care urmăreau integrarea în activitatea respectivă, relații de colaborare, responsabilități diferite. Incurajarea frenetică în cadrul întrecerilor, aplaudarea echipei cîștigătoare de către învinsa ei, felicitarea cîștigătorilor de către colegii lor, ajutorul moral dintre elevi, sint tot atitea prilejuri de manifestare a spiritului de colegialitate, de tovarășie și prietenie între elevi.

Cinstea și corectitudinea: după ce le-am explicat elevilor, clar și concret, regulile de desfășurare ale unui joc sau ale unei întreceri, aceștia au fost puși în situația de a arbitra și conduce desfășurarea jocului sau întrecerii. Promovînd metoda rotației elevilor «arbitri», însușirile morale de cinste și corectitudine au devenit deprinderi conștiente. În cadrul jocurilor sau întrecerilor sportive elevii se vor obișnui să cîștige fără mîndrie exagerată și să fie învinși fără demoralizare, cîntărind astfel sentimentul de

respect și modestie față de colegi. Conform programei școlare, am organizat lecții de învățare a unor dansuri populare locale ce au trezit respectul și mîndria elevilor pentru portul național românesc, pentru virtuozitatea și expresivitatea dansurilor populare».

ALTE MODALITĂȚI DIN EXPERIENȚA DIDACTICĂ

„Apreciez că exercițiul, ca repetare sistematică și conștientă a normelor de conviețuire în școală, familie și societate, constituie o modalitate eficientă de realizare a unității dintre cuvînt și faptă, dintre vorbă și acțiune — susține inv. GHEORGHE MOVILA, de la Școala din Răstolița — Iod, județul Mureș. Am folosit exerciții de însușire a unor acțiuni și atitudini ca: salutul în școală și pe stradă, oferirea locului celor vîrstnici, însușirea unor deprinderi de regim rațional de viață în școală și acasă. După prezentarea normelor cuprinse în Regulamentul școlar și ale Regimului de viață al copilului, am insuflat elevilor obișnuința de a fi punctuali, corecți, de a respecta pe învățător și pe cei din jur, de a fi sirguincioși, disciplinați și ordonați în muncă.

Un mare rol în formarea deprinderilor de comportare, a opiniei colectivului, a răspunderii, ordinii și disciplinei îl au activitățile cu caracter practic. Urmăresc permanent conduita acestora în timpul efectuării activităților practice și îi îndrum în desfășurarea tuturor lucrărilor, de la primele faze ale pregătirii pentru lucru și pînă la analiza calității obiectelor realizate. Paralel cu indicațiile date pentru însușirea treptată a operațiilor simple, insist asupra respectării riguroase a ordinii și disciplinei în timpul lucrului. Orientez capacitatea de imitare a elevilor către modele pozitive, eliminînd, cu tact, pe cele negative și le dezvolt capacitatea de apreciere a normelor morale, a înțelegerii adevăratei colegialități, a analizării comportamentului propriu, a corectării conduitei, ca actele de indisciplină să nu se mai repete. În cadrul lectoratelor și al discuțiilor cu părinții, i-am sfătuit pe aceștia să aibă o atitudine atentă față de copii, să constituie pentru ei exemple pozitive».

Inv. CONSTANȚA FRINCU, de la Școala Nr. 6 din Pitești, județul Argeș, prezintă, din experiența sa, un concurs organizat între grupele detașamentului, pentru formarea și consolidarea unui colectiv disciplinat. Regulile concursului se referă la aspectele vieții de elev, la: îndeplinirea sarcinilor școlare, respectarea disciplinei în clasă și în recreație, rezolvarea sarcinilor primite, menținerea curățeniei și a frecvenței regulate.

„Punctajul l-am realizat începînd de la 10; la început evidența am ținut-o eu, apoi responsabilii grupelor. La sfîrșitul fiecărei săptămîni am făcut punctajul general. Grupa cîștigătoare a primit steagul de frunță și un cîntec oferit de ceilalți elevi. Rezultatele acestui concurs au fost întărirea disciplinei și a spiritului de colegialitate».

La Școala din Avrămești, comuna Saundu, județul Vilcea, inv. ILEANA V. GEORGESCU desfășoară activități care contribuie la educarea moral-patriotică revoluționară a elevilor. În articolul său, subliniază rolul cadrelor didactice în înțelegerea la nivelul elevului claselor I-IV a semnificației și a importanței realizărilor poporului nostru sub conducerea partidului. De asemenea, în dezvoltarea unei gândiri economice, în spiritul economisirii și păstrării bunurilor materiale, în formarea deprinderilor de cumpătare, bună gospodărire a consumului propriu din școală și din familie. „Conducînd colectivul clasei a II-a — arată inv. I. Georgescu — am organizat «Săptămîna economiei», în care elevii, dînd dovadă de multă harnicie, responsabilitate și spirit de economie, au adus la școală sticle, borcane, fier vechi, hirtie, iar sîmbăta, după cursuri, am introdus o oră destinată gospodăririi clasei în care elevii au curățat băncile, gcamurile, au îngrijit florile.

În cadrul excursiei efectuate, vara trecută, în județul nostru, la Băbeni, elevii au văzut cîmpul de sonde care extrag petrolul, le-am vorbit despre harnicia petroliștilor și le-am arătat că economisînd acest produs avem mai multe medicamente, mai multe haine, mai multe mașini, avioane și tractoare. La Berbești elevii au văzut cum minerii lucrează pentru a da țării mai mult cărbune. Le-am vorbit atunci despre subsolul patriei noastre care conține importante zăcăminte de cărbune, subliniînd că este necesar să fie, economisit, fiind «piinea industriei» utilă constructorilor și metalurgistilor».

„Spațiul nu ne permite să relevăm decît citeva dintre aspectele prezentate în articolele primite în redacție. Desigur, fiecare învățătoare și învățător va găsi cele mai potrivite soluții pentru a transpune în viață sarcina trasată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, în Raportul prezentat la Congresul al XIII-lea al partidului: «În întreaga activitate politico-educativă de formare a omului nou trebuie să punem pe prim plan dezvoltarea patriotismului revoluționar socialist a dragostei față de patrie, a răspunderii și atașamentului față de popor, față de curățile revoluționare, a hotărîrii de a lupta și munci pentru făurirea socialismului și comunismului, pentru ridicarea continuă a bunăstării materiale și spirituale a poporului, pentru apărarea curăților revoluționare, a independenței și suveranității României!».

Cultivarea unei atitudini corespunzătoare față de avutul obștesc

În planificarea tuturor activităților prin care se poate educa atitudinea plină de grijă a copiilor față de bunul obștesc — discuții, poezii, povești, cîntece, jocuri, plimbări, vizite, activități cu caracter practic — am dat întietate plimbărilor și vizitelor în unele locuri de muncă ale părinților, deoarece aceste locuri permit formarea treptată a sentimentului de respect și dragoste pentru muncă, pentru om și realizările sale, iar de aici educarea unei atitudini corecte față de realizările oamenilor muncii. De exemplu, cu prilejul vizitării „Centrului de pline” am dirijat copiii să observe modul de expunere a produselor, pe sortimente (cum sint așezate pe rafturi, acoperite cu tifon, pentru a fi ferite de praf și muște). Copiii au observat și că vinzătoarea este ordonată, poartă halat și bonetă albă, vorbește frumos cu cumpărătorii. Vizitarea bibliotecii din municipiul nostru a permis copiilor observarea modului cum sint aranjate cărțile și revistele și a evidenței acestora. După efectuarea acestor vizite, copiii au fost antrenati în organizarea unei microbiblioteci în sala de grupă, unde și-au aranjat singuri cărțile, pe categorii, astfel: cărți de povești, cărți de colorat, cărți de poezii, reviste, după care le-au așezat pe rafturi. De asemenea, s-au desemnat copiii care urmau să facă de servicii la microbiblioteca din sala de grupă și, periodic, s-au desfășurat activități de întreținere și îngrijire a cărților.

Tot pentru educarea la copii a unei atitudini corecte față de avutul obștesc, ne-am folosit de unele scenețe ca: „Cine este vinovat?” sau „O fetiță fără inimă”, din care copiii și-au putut da seama cât de necesar este să păstreze jucăriile și alte obiecte din jurul lor.

După ce copiii și-au însușit unele cunoștințe despre muncă, respect față de oamenii muncii și rezultatele muncii, am desfășurat jocul didactic: „Cine-mi este prieten și cine nu-mi este?” prin care au avut posibilitatea să compare situații de viață și să le aleagă pe cele care redau atitudinea corespunzătoare privind păstrarea bunurilor materiale, motivând alegerea. Copiii au ales imaginile care îl reprezintă pe copilul cu comportare corectă și au eliminat-o pe cea care nu este în concordanță cu regulile privind păstrarea avutului obștesc.

Cunoscîndu-se importanța activităților practice în stimularea afectivității copiilor, amplificînd motivația cunoașterii și a muncii și bazîndu-mă pe faptul că preșcolarii caută foarte mult să afle, să știe, să acționeze, satisfăcîndu-și setea de

cunoaștere și de acțiune, am antrenat copiii într-o serie de activități cu caracter practic-aplicativ, atît în sala de grupă, cit și în natură. Pentru a-i obișnui să întrețină curățenia și ordinea, am împărțit grupa în echipe de cîte șase copii, fiecare echipă avînd un responsabil și fiind interesată de cîte un sector: clasă, vestiar, colțul viu, colțul cu jucării, baie. Obligația lor era de a supraveghea și păstra cu grijă ordinea și curățenia în respectivele sectoare. În fiecare sîmbătă, responsabilii de (grupă) echipă au dat raportul asupra muncii depuse. Copiii activi au fost evidențiați în adunarea cu șoimii patriei, fotografia lor afișată la „Gazeta părinților” și numele lor populărizate în grădiniță, prin stația de amplificare. Tot în acest scop, s-a organizat, la nivelul unității, concursul „Clasa mea, cea mai frumoasă”. De asemenea, cultivînd și îngrijind plantele, urmărind viața unor mici vietuitoare și asigurîndu-le cele necesare, preșcolarii își formează un comportament pozitiv, exprimat prin capacitatea de a prețui lucrurile, de a se comporta atent, de a fi răspunzători, de a munci în colectiv. În realizarea acestui obiectiv, am antrenat și familia, care a înțeles cit de necesar este ca toți copiii să manifeste o atitudine justă față de tot ce-i înconjoară.

După mai mult activități de acest fel, pe copii a început să-i bucure mai mult lucrările realizate de ei, să dorească și mai mult să fie utili și, mai ales, să manifeste mai multă grijă față de propriile lor realizări. Am organizat cu mai multă ușurință expoziții cu lucrările lor și s-a observat nu numai satisfacția, dar și grija pentru ca acestea să nu fie nici măcar „deranjate”.

Educ. MARITA CREȚU
Grădinița Nr. 13
din municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej

Activități în cadrul „Clubului curioșilor”

Pentru a fixa și clarifica legătura cauză-efect, cit și pentru a trezi interesul și a alimenta curiozitatea atît de caracteristică vârstei preșcolare, în cadrul „Clubului curioșilor”, am realizat cu preșcolarii din grupa mare activități cu teme alese de mine, cit și la sugestia copiilor: „Observarea și explicarea fenomenului de curent electric”, „Observarea și explicarea fenomenului de plutire”, cu material didactic corespunzător temei: diafilm, planșe, obiecte care funcționează cu curent electric și machetă cu circuite. Pe baza unei documentații științifice adecvate temei, am explicat copiilor modul de producere a curentului electric, modalitatea de transmitere a acestuia, utilizarea sa — aparate electrice (radio, telefon, reșou, bec, televizor, tramvai), precum și măsurile obligatorii de protecție împotriva accidentelor prin electrocutare. În finalul activității, copiii, sub direcția și atenta supraveghere a educatoarei, au realizat macheta electrică a unui orașel în miniatură — au făcut

legăturile electrice între becuțele stîlpilor electrice care luminează orașelul. În activitatea „Observarea și explicarea fenomenului de scufundare, plutire”, copiii au fost solicitați să selecteze, din materialul didactic prezentat, obiecte care plutesc ușor și care se scufundă, după criteriile care le-au fost explicate anterior (greutatea, forma corpurilor, suprafața de contact cu apa și materialul din care sint făcute).

La sugestia copiilor, tot în cadrul „Clubului curioșilor” s-au desfășurat acțiuni cu temele: „Cum s-a născut viața pe pămînt?”, „De ce există zi și noapte?”. Aceste teme au fost precedate de o serie de activități pregătitoare, ca observări de scurtă durată, lecturi după ilustrații, vizite la Muzeul Antipa, acțiuni care au oferit copiilor materialul intuitiv necesar înțelegerii unor fenomene atît de abstracte pentru nivelul lor.

Educ. ANA LANȚOS
Grădinița Nr. 209 din București

Cercul „Micii păpușari”

Am condus ani la rînd cercul „Micilor păpușari”, în cadrul căruia am format deprinderi de muncă practică privind confecționarea păpușilor, am educat atitudinea pozitivă a copiilor față de muncă și îndemînarea de a minui păpușile confecționate în cadrul cercului.

Pentru început, am pornit de la îmbogățirea reprezentărilor copiilor, prin vizitele întreprinse la atelierul de confecționare a păpușilor din cadrul teatrului de marionete, unde am cunoscut diferite procedee și tehnici de confecționare a păpușilor în funcție de materialele existente — 2-3 vizite în timpul lucrului. La ultima vizită, copiii au participat la muncă direct, confecționînd cîteva accesorii (basmaua Scufiței Roșii, împletirea coșulețului pentru Scufița Roșie, confecționarea coifurilor pentru pitici din „Albă ca Zăpada”, a felinarelor etc.), sub îndrumarea scenograful.

Apoi, am vizitat întreprinderea U.T.A. Secția Teba, întreprindere patronatoare a grădiniței, observînd muncitorii care lucrează la războaiele de țesut pînă. Am remarcat că unele țesături ne-ar putea folosi în cadrul cercului nostru la confecționarea păpușilor. La plecare, mamele copiilor ne-au oferit deșeuuri pentru jocurile copiilor.

În urma acestor vizite, copiii au dorit, în cadrul cercului, să confecționeze singuri păpuși pentru spectacolele lor, avînd

la îndemînă materialele necesare în acest scop.

Pentru familiarizarea preșcolarii cu procedee de confecționare a păpușilor, am început cu demonstrarea diferitelor tehnici de lucru, cu diferite materiale. Astfel, am realizat păpuși din carton, păpuși din linguri de lemn, din pungi de hirtie, din diferite cutii de plastic, din mingi, din ciorapi, din pănuși și coceni de porumb, din deșeuuri de materiale, sculuri de ată etc.

Materialele: deșeuuri textile, diferite materiale din natură: ată, lînă, nasturi, mărgel, le-am procurat prin vizitele efectuate și prin comitetul cetățenesc de părinți.

Pentru confecționarea păpușilor necesare pieselor de teatru: „O zi la grădiniță”, „O zi la Mini-zoo”, „Fata babei și fata moșneagului”, am planificat șase activități în cadrul cercului, apoi am trecut la învățarea rolurilor și minuirea păpușilor confecționate anterior de către copii în următoarele opt activități. În trimestrul al doilea, am început să dăm spectacole în cadrul cercului pentru grupele din grădinița noastră și din grădinițele din cartiere.

Participînd, cu acești copii, în piesa „Azi la grădiniță”, la Festivalul național „Cîntarea României”, am obținut locul întâi la faza pe municipii.

Educ. MARIA CRAINIC
Grădinița Nr. 14 din Arad

PE SCURT DESPRE:

Fondul Națiunilor Unite pentru Copii — UNICEF

La un an de la crearea Națiunilor Unite, Adunarea Generală a luat în discuție problemele specifice copiilor. Constatînd necesitatea acordării unui ajutor de urgență copiilor din Europa, care au avut de suferit în urma celui de al doilea război mondial, O.N.U. hotărăște, la 11 decembrie 1946, prin vot unanim, crearea temporară a Fondului Internațional de Urgență pentru Copii, de pe lîngă Națiunile Unite (The United Nations International Children's Emergency Fund — UNICEF).

După refacerea economiei Europei, scopul activităților UNICEF s-a lărgit, stabilîndu-se prelungirea mandatului său prin acordarea de asistență pe termen lung copiilor din țările în curs de dezvoltare din Africa, Asia și America Latină.

În 1953, Adunarea Generală a O.N.U. a hotărît continuarea activității UNICEF pe termen nelimitat. Din titlatura organizației s-au scos cuvintele „internațional” și „de urgență”, dar inițialele deja cunoscute s-au păstrat.

Pentru activitatea desfășurată, în 1965, UNICEF a primit Premiul Nobel pentru pace.

Conducerea UNICEF este asigurată de Consiliul Executiv și un director general.

Consiliul Executiv se reunește o dată pe an, pentru a stabili orientarea activității, programele de asistență și fondurile necesare. Din anul 1984, România este membră a acestui organism.

Sediul UNICEF este la New York. Există, de asemenea, birouri regionale în Europa, Africa, America Latină, Asia și Australia.

În prezent, UNICEF acordă asistență la circa 1,5 miliarde copii, în vîrstă de pînă la 15 ani, din 111 țări. Programele UNICEF se desfășoară doar la cererea guvernului unei țări anume și în domeniile stabilite de comun acord. Cele mai eficiente programe de ajutorare sint cele la care se colaborează în mod egal cu autoritățile locale. De asemenea, se acordă ajutoare de urgență în cazuri de catastrofe naturale (inundații, secete, cutremure) sau sociale (războaie).

Principalele domenii de activitate ale UNICEF sint următoarele:

- să ajute la stabilirea și consolidarea, la nivelul fiecărei colectivități, a serviciilor medicale permanente în favoarea mamelor și copiilor; să asigure vaccinări împotriva principalelor boli ale copilăriei;

- să contribuie la ameliorarea alimentației copiilor, precum și a femeilor însărcinate sau care alăptează;

ANUL INTERNAȚIONAL AL TINERETULUI

PENTRU VIITORUL TINERETULUI ȘI PENTRU TINERETUL VIITORULUI

(Urmare din pag. 1)

muncă și de viață ale tineretului viitorului.

Participarea tineretului la dezvoltarea economiei naționale se imbină în mod organic cu participarea sa la întreaga viață social-politică a țării, la neîntrerupta adîncire și exercitare a democrației noastre socialiste. La recentele alegeri pentru deputați în Marea Adunare Națională și pentru consiliile populare județene, municipale, orașenești și comunale, au fost aleși un număr de tineri, muncitori, țărani și intelectuali, români, maghiari și de alte naționalități — imagine elocventă a politicii înțelepte a partidului nostru privind participarea maselor muncitoare la elaborarea politicii de construcție a socialismului în țara noastră și la înlăturarea acestei politici.

Sub titlatura generală „Tineretul României dorește pacea”, în țara noastră au fost organizate și au loc nenumărate acțiuni cu participarea întregului tineret, care se pronunță și militează cu toată energia pentru pace și dezarmare, pentru securitate, înțelegere și colaborare între națiuni, ca modalitate dintre cele mai însemnate ale garantării perspectivelor luminoase de pregătire și de afir-

— în țările în curs de dezvoltare, să contribuie la ridicarea nivelului de pregătire profesională;

— să ajute la ameliorarea condițiilor vieții, copiilor și a familiilor lor, prin consolidarea serviciilor sociale și prin pregătirea tinerelor femei pentru a deveni mame.

Fiind acreditat de către O.N.U. ca organizație coordonatoare a manifestărilor organizate cu prilejul Anului Internațional al Copilului (1979), UNICEF a trebuit să se implice în toate problemele cu care se confruntă copiii în toate țările lumii, luînd cunoștință astfel de situația gravă în care se află mulți copii din țările dezvoltate, considerate pînă atunci de UNICEF ca ieșite din sfera sa de activitate.

Pe de altă parte, UNICEF a început să considere că, cea mai lucidă și eficientă cale care ar duce la rezolvarea problemelor țărilor subdezvoltate, o constituie reducerea cheltuielilor militare, fondurile astfel eliberate putînd să fie folosite pentru dezvoltarea, creșterea și educarea copiilor.

Astfel, deși își susține în continuare statutul său de organizație în afara problemelor politice, UNICEF se interesează tot mai mult și ia poziție față de problematica subdezvoltării, dezarmării și instaurării păcii.

Valoroasa inițiativă românească, Anul Internațional al Tineretului sub generoasa deviză „Participare, Dezvoltare, Pace”, este susținută în mod concret de către UNICEF, care încă din anul 1982 a cerut tuturor comitetelor naționale și birourilor de legătură să se asocieze activităților întreprinse de Comitetele naționale coordonatoare pentru Anul Internațional al Tineretului, considerînd necesară o abordare unitară a complexelor probleme cu care se confruntă tinăra generație încă din primii ani ai copilăriei.

Participînd la activitatea UNICEF, prin Comitetul Național Român pentru UNICEF, creat în 1971, țara noastră a militat consecvent pentru lărgirea mandatului acestei organizații, pentru renunțarea la caracterul său de instituție de „caritate”, pentru transformarea lui într-o instituție „de dezvoltare” tot mai mult implicată în soluționarea marilor probleme ale lumii contemporane.

MIHAI DELCEA
șeful Comisiei pentru activitatea
de relații externe și UNICEF
▲ Consiliului Național al Organizației
Pionierilor

mare, de muncă și de viață în societatea noastră socialistă.

În cursul acestui An Internațional al Tineretului, în țara noastră, printr-o fericită coincidență, se vor desfășura lucrările Forumului tinerei generații din Republica Socialistă România, care — la cumpăna dintre două cincinale — va prileji tineretului român, puternic angajat pentru traducerea în viață a hotărîrilor istorice ale Congresului al XIII-lea al P.C.R., să dea glas idealurilor și opțiunilor sale fundamentale care converg în conținutul devizei centrale a Anului Internațional al Tineretului, „Participare, Dezvoltare, Pace”.

„Participare, Dezvoltare, Pace” — direcții de bază, prioritare ale Anului Internațional al Tineretului și, totodată, ale tineretului din întreaga lume — mobilizează în acest an atenția tuturor statelor, organelor și organismelor naționale și internaționale interesate pentru transpunerea în viață a obiectivelor generoase sub care se traduce în fapt această mare acțiune a lumii contemporane, intitulată de România socialistă, ca înaltă expresie a politicii promovate de președintele republicii noastre socialiste și a hotărîrii poporului nostru de a da viață acestei politici.

rialelor folosite, a culorilor de bază sau pastelate, formele ingenioase aluse, pînă la finașajul pieselor, contribuie în mod nemijlocit la educația estetică a copiilor, la educarea lor în spiritul muncii.

Prin multitudinea formelor alese și prin sugestiile date în instrucțiunile de folosire, ambele jocuri oferă posibilitatea creării unor lucrări care pot fi făcute și în colectiv, contribuind la dezvoltarea spiritului de cooperare, la educarea unor calități morale ale copiilor.

În școală, aceste seturi pot fi folosite în cadrul activităților practice-aplicative, al celor distractiv-recreative sau în cadrul cercurilor tehnico-științifice ale caselor pionierilor și șoimilor patriei.

Jocul „Micul constructor” este realizat de Cooperativa Lemn-Metal Reghin — Str. Călărășilor nr. 4 telefon 2 06 40 sau 2 08 95, iar „Joc de construcții Model I și Model II”, de către Cooperativa Napochim — Cluj-Napoca.

RODICA ȘOVAR
Inspector principal în
Ministerul Educației și Învățămîntului

VĂ RECOMANDĂM:

Jocurile „Micul constructor” și „Joc de construcții — Model I și Model II” se adresează copiilor în vîrstă de la 4 la 12 ani și se compun din piese geometrice diferite (patrat, dreptunghi, triunghi, trunchi de con, paralelipiped, prismă etc.) care, combinate după anumite scheme, prezentate în planșe, îi ajută pe copii la realizarea unor construcții plane și în spațiu. Prin strategiile propuse de realizatori, jocurile contribuie la dezvoltarea motricității, a gîndirii, imaginației și creativității, constituind, în același timp, și mijloace eficiente de realizare a conținutului programelor de activități instructiv-educative în grădinița de copii și în cadrul organizației „Șoimii patriei”. De asemenea, prin modelele prezentate, prin tematica jocurilor de creație și construcție care sint propuse copiilor de către cadrele didactice sau de către părinți, se realizează, și pe această cale, cunoașterea specificului muncii constructorilor, deci, și o preorientare școlară și profesională a copiilor. Calitatea mate-

ÎN FIECARE NUMĂR DE REVISTĂ, UN PROIECT DE CERCETARE

CERCETAREA INTERESELOR
ȘI VALOAREA LOR SOCIALĂ

Interesele fac parte din acele feluri de manifestări ale psihicului care oglindesc arzător orientarea sa în ecranul complex al ofertelor sociale. Implicate în motivații, interesele au tendințe acaparatoare între o anumită persoană și diferite secvențe ale cunoașterii, activităților și preocupărilor umane. De aceea, se poate spune că, pe de o parte, interesele organizează lumea interioară psihică pe trasee relativ stabile și creează un fel de implanțării (rădăcini) prin care personalitatea își trage sevele din lumea inconjurătoare, iar, pe de altă parte, că interesele definesc (deseriu) personalitatea, fiind „investiții psihice” de aport social ce activează resursele existenței umane. Ele au multiple însușiri, dintre care, multitudinea, calitatea moral-socială, extensivitatea, dinamismul, expresivitatea, durabilitatea, gradul de intercorelare cu aptitudinile și capacitățile (A. Roșca) și gradul de tensiune privind alimentarea lor. În acest context li se pot acorda funcțiile de „eficiență socială”, „angajare socială”, „resurse formative” prin contaminare (imitație) și „receptivitate” crescută pentru influențe educative, ele însele fiind „valențe majore pentru subiect”. (P. Popescu-Neveanu, 1978).

Curentul pedagogic al „școlii active” a fost primul care a susținat valoarea intereselor în procesul de instruire și educație.

Se consideră că interesele dispun de o latură emoțională (V. Paveicu) și o latură cognitivă (Berlyne, Leontiev etc.). În formarea lor au mare importanță condițiile și oportunitățile sociale, densitatea cultural-morală și educativă a mediului.

Copilaria și adolescența se caracterizează prin formarea citorva categorii de interese ca fond natural, dar posibil de avariat dacă nu sunt vitalizate educativ. Astfel sunt interesele ludice (față de joc și jucării), interesele cognitive (curiozitatea și investigația), cele legate de creativitate (desen, construcție, artizanale). La școlari se adaugă interesele pentru citit-scris și lectură, cele tehnice (aero și navomodelaj), interesele pentru diferite materii și activități școlare. La adolescenți are loc o mare diversificare a intereselor, creșterea tensiunii lor și a angajării în structurile sinelui aflat în plină dezvoltare. Cresc originalitatea, atracția față de activitățile practice productive, creșterea trăirii emoțională a intereselor sportive, literare, tehnice, artistice și științifice, sociale. Interesele se cupleză cu consubstanțial cu lumea valorilor sociale și cu universul profesiunilor. Procesul este complicat.

Cele mai folosite strategii de sondare a intereselor se referă la cele privind orientarea școlară și profesională. Ele se prezintă mai ales sub forma de chestionare.

O primă categorie este a chestionarelor extensive empirice (cel al lui Strong are 400 itemi, cel al lui Edwards, 230 itemi, iar al lui Lacerbau, 72 itemi).

Chestionarele factoriale au structură mai complexe și permit să se depisteze și diferite corelații între interese. Așa, de pildă, se întreabă: „Ce îți-ar place mai mult? a) Să lucrezi și să obții noi tipuri de autoturisme? b) Să conduci un magazin de autoturisme? c) Să lucrezi la un atelier de reparat diferite feluri de autoturisme?” (seturi asemănătoare de itemi se dau și pentru alte feluri de activități-profesii). O structură mai aparte o are chestionarul de interese al lui M. Irie (probat de S. Chelcea). Conține nouă categorii de activități-profesionale implicite într-un fel de labirint cu stopări ce solicită alegerea unei activități din patru neasemănătoare, fapt ce creează o cotă de sinceritate relativ mare a celui chestionat.

Tot nouă clase de interese are și chestionarul elaborat de I. Holban (se referă la interese de cunoaștere științifică, estetice, tehnice, economice, casnice-gospodărești, practice-agricole, sportive, politice, umane și mondene).

O strategie relativ diferită au chestionarele numite de structură logică. Matricea de bază a acestora constă din descrierea de perechi de profesii și activități extrase din dicționarele de titluri ocupaționale (Lee Thorpe are cel mai cunoscut chestionar de acest tip.) Desigur, aceste chestionare pot fi înrudite cu cele factoriale în structura de investigație.

Se pot elabora și mici tehnici de sondare a intereselor prin tehnica numită a „catalogului de cărți” (se dau titluri re-partizate pe domenii, ca acela al geografiei, muzicii, artei, biologiei, astronomiei etc.). Psihologii de la Iași au folosit astfel de tehnici de sondare a intereselor. Tehnicile completării de propoziții sau fraze (proiective) sînt de asemenea utilizabile. Se întreabă în cadrul acestora, astfel: „Ce ai face mai cu plăcere, ai merge la cinematograful sau..., ai citi un roman sau..., ai face antrenament sportiv sau...” etc.

Inrudită cu aceasta, tehnica sondării și evaluării de evenimente solicită memoria afectivă și, prin ea, interesele. Așa, de pildă, se întreabă: „Ce ai făcut cu plăcere săptămîna trecută? Ce evenimente importante plăcute ți s-au întîmplat săp-

tămîna aceasta, luni?... dar marți?... dar miercuri?... etc. Ce ai vrea să faci săptămîna viitoare, luni?... dar marți?... dar miercuri?... etc., dar în vacanța de vară?... În aceea de iarnă?...”

Din rezultate (preferințe) se extrag interesele ca varietate, multitudine, calitate-moral-socială, dinamism, distanță de viața școlară etc. pe clase și individuale.

Tehnica listelor de activități și profesii (în ordine alfabetică sau pe grupuri) cu numerotații ce permit alegerea preferințială doar prin raportare la număr, este, de asemenea, mult folosită și utilă. Se cere elevilor să aleagă cite trei profesii în șase reprize (cu pauze de citeva minute între ele). Aceste reprize se referă la: „Cele mai frumoase profesii și ocupații... Profesii și ocupațiile care vor dispărea cu timpul datorită progresului vieții sociale... Profesii și ocupațiile cele mai grele... Trei profesii preferate... Trei profesii ce nu ar fi alese în niciun caz... Ce profesii se vor dezvolta mai mult în viitor?...”

Doi doctoranzi sîrieni de la Universitatea din București au aplicat un astfel de chestionar, ca și cel elaborat de I. Holban, pe loturi de elevi din Siria. Și au comparat rezultatele cu cele obținute pe loturi de elevi din România (elevii adolescenți de aceeași vîrstă, fete și băieți). Rezultatele au pus în evidență mari deosebiri legate de caracteristicile socio-culturale (inclusiv tradiționale din cele două țări), dar și diferențe mai mari între interesele ce caracterizează fetele și băieții. În privința acestora din urmă s-au evidențiat mai multe asemănări între interesele fetelor și ale băieților adolescenți din România decît între adolescenții și adolescenții din Siria. Pentru scopuri de cercetare concretă operațională se pot utiliza mici chestionare de tipul prezentat mai jos (șapte itemi).

1. „Enumeră în ordinea de preferință cel puțin două ocupații care te interesează cel mai mult...”

2. „Enumeră cel puțin două feluri de distracții care ți se par mai plăcute...”

3. „Enumeră cel puțin două materii școlare la care îți faci lecțiile cu mai mare plăcere...”

4. „Enumeră cel puțin două materii noi pe ai vrea să te întorci în oramă școlară...”

5. „Enumeră cel puțin două materii școlare care ți se par mai grele...”

6. „Enumeră cel puțin două profesii în care îți-ar plăcea să lucrezi...”

7. „Enumeră cel puțin două feluri de activități extrascolare care îți plac...”

Pentru-un astfel de chestionar se pot inventaria: lătrăria avantajului de interese (unii elevi enumeră mai mult de două feluri de activități școlare. La unele părți ale chestionarului enumeră mai puține). Interesată, deci, totalul. În al doilea rînd, se pot surprinde activitățile, distracțiile, materiile școlare preferate. În al treilea rînd, se deosebește influențarea exercităre de mediu și mass-media (itemul 4) și integrarea socială (itemul 7). În fine, dar nu în ultimul rînd, un astfel de chestionar indică locul prim în ierarhia intereselor și corența dintre interese. Raportarea acestor din urmă aspecte la rezultatele școlare constituie un punct de plecare în activitatea educativă individuală și de grup a celor aflați în cercetare.

Chiar dacă o astfel de cercetare pare mai dificilă la prima vedere, după puțin exercițiu devine un instrument de lucru util.

Spațiul de care dispunem nu se permite o mai mare dezvoltare de sugestii. În schimb am dor să facem cîteva precizări.

Interesele rămîi foarte energizatoare ale personalității în formare, și, cită vreme are loc procesul de creștere și dezvoltare, ele au un anumit grad de schimbare. Se consideră că interesele se schimbă mai rapid decît aspirațiile (care și ele comunistă multă energie publică), diferă de atitudinile care sînt și ele implicate în evaluări și motivații. Cel mai greu este de făcut diferențierea dintre interese și atracția exercitată de obiecte noi, la modă etc.

Chiar dacă se poate folosi un același chestionar la clasele de elevi VI—VIII sau la clasele IX—XII, rezultatele apar diferite și cu atît mai diferite cu cit se aplică în școli cu profil diferit sau în mediul urban și, complementar, în cel rural. Cercetările noastre au pus în evidență o mare apropiere între interesele ce se manifestă în aceleasi grupuri școlare între fete și băieți, dar și diferențe interesante.

Oricum, problema intereselor este foarte importantă, mai întîi ca problemă de cercetare constatativă, apoi ca punct de plecare pentru organizarea de oportunități și momente emoțional-intelectuale ce ar putea duce la constituirea de interese valoroase, care aduc vieții sociale acel aport ce o ridică, pas cu pas, pe noi trepte de civilizație și de îmbogățire a valențelor și disponibilităților pentru calitatea tot mai bună a vieții.

Prof. univ. dr. URSULA ȘCHIOPU

DICȚIONARUL TEZAU AL LIMBII ROMÂNE (D.L.R.)

Am arătat la timpul său că numărul de cuvinte pe care marcel Dicționar al limbii române, zis și dicționar tezaur, îl va cuprinde va fi, după calcule preliminare, cam de 150 de mii, dar nu am precizat atunci cîte volume sînt prevăzute pentru această mare cantitate de material.

Încă de la început — acum 80 de ani — dicționarul amintit a fost împărțit pe tomuri, fiecare dintre ele putînd avea mai multe volume. După cum s-a dovedit chiar după terminarea și publicarea primului tom, precauția era binevenită.

Dicționarul tezaur al limbii române are acum două serii. Prima se datorează lui Sextil Pușcariu și citorva distinși colaboratori ai săi, a doua este cea în curs de elaborare astăzi la institutele de lingvistică din București, Cluj și Iași. Lucrările au început în 1905 după multe discuții care aveau rostul să clarifice concepția, mărimea și limitele teoretice ale dicționarului. S-au confruntat firește păreri diferite și chiar net opuse. A apărut o variantă semnată Ovid Densusianu și alta semnată A. Philippide, dar nici una nu a intrunit acordul membrilor Academiei, care se temeau, și nu fără motiv, să nu pătească a doua oară ce pășiseră cu B. P. Hasdeu, un nemeapomenit muncitor și un tot atît de mare învățat, dar care, lucrînd singur și după un plan al său de dimensiuni uriașe, a reușit să redacteze numai începutul aceluși binecunoscut *Etymologicum Magnum Romaniae*, de o excepțională bogăție, scris cu vervă și îndrăzneală, ceea ce îl face și în zilele noastre citit cu plăcere, fiind el, cum se știe, nu de mulți ani reeditat.

Cu toate marile lui calități, *Etymologicum Magnum Romaniae*, dus de B. P. Hasdeu pînă la începutul literiei B, nu putea fi luat ca model. B. P. Hasdeu ne-a arătat, deși el nu a spus-o în felul în care am intenția să formulez ideea, că trebuie să facem distincție între un dicționar de cuvinte, oricît ar fi dezvoltat, și un dicționar în care cuvintele sînt numai un punct de plecare pentru discuțarea ideilor, a structurilor sociale, a istoriei diverselor comunități umane etc. B. P. Hasdeu înțelegea dicționarul ca o enciclopedie a ideilor și instituțiilor social-politice românești, de aceea introducea în el nume de persoană și de locuri cînd serveau demonstrației sale. Dar cum numai pentru litera A și începutul literiei B au trebuit cîteva mii de pagini, oricine poate bănuii de cite volume ar fi fost nevoie pentru literale rămase, neluînd în seamă pe X, Y, W, mai rar întîlnite la începutul cuvintelor românești.

Am făcut această lungă paranteză istorică pentru ca cititorii să-și formeze o idee asupra felului în care se pune problema. Aș adăuga în același sens încă un fapt, referitor la modul de lucru al lui Hasdeu. Cînd a pornit pe drumul atît de anevoios al lexicografiei, el a constatat că nu dispune de o listă a tuturor cuvintelor limbii române, de fapt știa și dinainte că lingvisticii românești de atunci îi lipsea un inventar cit de cit mai aproape de realitățile limbii vorbite.

Ne putem da seama de importanța acestei chestiuni, gîndindu-ne că lingvistica noastră dispune acum de cîteva zeci de volume din atlasele de limbă.

Chiar dacă s-ar fi adoptat ca o concluzie a dezbaterilor academice asupra caracterului marelui dicționar al limbii române concepția cea mai realistă, iar aceasta era cuprinsă în propunerea tînrului linguist care era la 1905 Sextil Pușcariu, tot ar fi fost nevoie de vreo 10—15 volume. E foarte instructiv să observăm

că, într-un fel, S. Pușcariu a refăcut experiența lui B. P. Hasdeu. După ce în 1913 și în anii următori au apărut, întii în fascicule, apoi legate în primul volum literale A și B, autorii au constatat că nici ei nu cunosc multe din cuvintele populare ale limbii române și au luat hotărîrea să alcătuiască un atlas al limbii române, care a și fost pus în lucru după minuțioase pregătiri, de îndată ce împrejurările au permis.

În prima serie, din dicționarul tezaur al limbii române au apărut trei volume în care intră, în primul volum, cuvintele de la A la B, în al doilea, cuvintele care încep cu litera C, în al treilea, cele care încep cu literale F, J, K, L și o fasciculă din litera D.

În a doua serie, au apărut 10 volume, unul care cuprinde cuvintele cu litera M, unul pe cele cu litera N, unul cuprînzînd litera O, altul litera R, altul litera Ș, apoi litera T și cîteva părți din litera P.

Vă veți întreba desigur, de ce atîtea volume și, mai ales, de ce pe litere? Pentru două motive. Mai întii, pentru că lucrătorii de la acest dicționar sînt să-și onoreze o datorie morală față de limba și poporul român, punînd cit mai repede la dispoziția culturii naționale informația de mare preț pe care au adunat-o și au orînduit-o cu pasiune și necontenite eforturi.

În al doilea rînd, pentru că vor ca ceea ce au făcut să servească tuturor celor care studiază limba română, dar nu peste zeci de ani, ci pe măsură ce se înaintează cu elaborarea dicționarului. Ei știu că lucrarea este consultată și utilizată de toți specialiștii din domeniul istoriei, al literaturii, al folclorului, de etnografi, de dialectologi, de sociologi și, bineînțeles, de autori de dicționare mai puțin voluminoase ale limbii române, iar faptul acesta le dă o reală satisfacție, căci muncesc pentru o operă vie, la care se va recurge în permanență. Iată de ce, de îndată ce un volum ori o parte consistentă din el primește bunul de tipar, după multe verificări și controale de specialitate se grăbesc să le publice.

Acad. prof. I. COTEANU

DIN PARTEA REDACȚIEI

Redacția a luat legătura cu Editura Academiei Republicii Socialiste România, de unde a primit informația că în stocul editurii (București, Calea Victoriei, nr. 125, sector 1) se mai află următoarele volume și fascicule ale Dicționarului limbii române, prezentat în articolul de mai sus:

— 280 exemplare din tomurile I și II, literale A—L (dojniță) în șapte părți (șapte apariții editoriale), București 1913—1919 — 337,50 lei, toate cele șapte părți.

— 230 exemplare din tomul VI, litera M, București 1965 — 92 lei exemplarul.

— 30 exemplare din tomul VII, partea I, litera N, București, 1971 — 50 lei exemplarul.

— 230 exemplare din tomul VIII, partea I, litera P, București, 1972 — 43 lei exemplarul.

Pentru procurarea acestor volume se poate achita contravaloarea lor la Librăria Academiei Republicii Socialiste România (București, Calea Victoriei nr. 12, sectorul 1), în numerar, C.E.C. sau virament, după care pot fi ridicate de la sediul Editurii Academiei.

PREDAREA MATEMATICII

După cum am menționat în numerele precedente ale revistei noastre, redacția a inițiat elaborarea obiectivelor operaționale ale predării-învățării matematicii pentru lecțiile din toate manualele de specialitate de la clasele a IV-a a VIII-a și a X-a. La această activitate științifică sînt invitați învățătorii și profesorii de matematică să participe prin elaborarea obiectivelor operaționale, pe fiecare lecție în parte din programele de învățămînt și manualele școlare ale claselor amintite. Pentru orientare, am publicat în revista „Tribuna școlii”, numerele din noiembrie și decembrie 1984, două articole despre elaborarea obiectivelor operaționale pe care le recomandăm pentru studiul Redacției interționează ca la începutul viitorului an școlar să poată pune la îndemîna învățătorilor și profesorilor de matematică o lucrare complexă, cuprînzînd obiectivele operaționale la clasele a IV-a a VIII-a și a X-a: în această lucrare va fi publicată lista învățătorilor și profesorilor care au contribuit la elaborarea lucrării; vor fi menționați toți cei care au propus obiective operaționale acceptate integral sau parțial pentru minimum cinci lecții. Planurile cu obiectivele operaționale elaborate se primesc la redacție (dactilografiate sau scrise de mînă) pînă la data de 30 aprilie 1985.

Lucrarea va fi definitivată prin grija unui colectiv alcătuit din cadre didactice din școli, gimnazii și licee, inspecții de specialitate din Ministerul Educației și Învățămîntului și cadre din învățămîntul superior.